

Tematický atlas Jihomoravského kraje

Vážení a milí čtenáři,

právě se vám dostává do rukou Tematický atlas Jihomoravského kraje. Atlas, který vám představí kraj tak, jak ho možná neznáte – prostřednictvím map, grafů a tabulek.

Díky mapám snadno získáte představu, které regiony jsou populačně silnější, kudy vedou hlavní dopravní tahy či jak se liší životní prostředí v jednotlivých částech kraje.

Kromě samotného porovnání regionů, je mnohde z map patrný i vývoj ukazatelů v čase. Závěrečná dvoustrana je věnována porovnání s ostatními kraji, které názorně představuje postavení Jihomoravského kraje v rámci celé České republiky.

Aby se vám s atlasem dobře pracovalo, připravili jsme pro vás několik informací, které vám, doufejme, práci s ním usnadní.

- ▶ atlas je rozdělen do 7 kapitol
- ▶ každá kapitola zahrnuje sadu tematických celků, které se vzájemně prolínají – jejich seznam najdete vždy na úvodní straně každé kapitoly
- ▶ seznam všech prvků (map, grafů a tabulek) atlasu najdete v obsahu
- ▶ až na výjimky jsou mapy připraveny ve třech měřítkách (1 : 450 000, 1 : 900 000 a 1 : 1 800 000) – připomínáme, že např. u měřítka 1 : 450 000 jeden cm na mapě odpovídá 4,5 km ve skutečnosti
- ▶ pro snadnější orientaci v mapách je pro většinu map využívána jedna univerzální legenda, kterou najdete na 3. straně obálky
- ▶ všechny ostatní prvky, které nenajdete v závěrečných vysvětlivkách, najdete v legendě vždy přímo u každé mapy
- ▶ na 3. straně obálky najdete také seznam doporučených odkazů, díky kterým se o kraji dozvíte mnohem více

Přejeme vám, aby se vám atlas líbil a něco nového jste se v něm dozvěděli.

Jihomoravský kraj a Kartografie Praha

TEMATICKÝ ATLAS JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

3. vydání

Pro Jihomoravský kraj zpracovala Kartografie PRAHA, a. s.

Odpovědná redaktorka: RNDr. Lenka Olivová. Technická redaktorka: Ing. Jana Sládková.

Sazba a zlom: Martin Vacek. Zpracování map: Mgr. Radek Churaň, Mgr. Miloš Marek, Mgr. Vilém Petrunčík, Mgr. Jan Ptáček, Ing. Pavel Seemann, Ph.D.

Redakční práce: Bc. Ondřej Sládeček. Dále spolupracovali: Odbor regionálního rozvoje Jihomoravského kraje, Krajská správa Českého statistického úřadu v Brně.

Autoři fotografií: Tomáš Hájek, Ivana Křížová, Igor Zehl, iStudio.cz, archiv Jihomoravského kraje.

Mapy a grafy: © Kartografie PRAHA, a. s., 2017

Vyšlo v roce 2017.

ISBN 978-80-7393-471-2

Obsah

▶ Jihomoravský kraj se představuje	2–3
▶ Obecně zeměpisná mapa	4–5
▶ Pohled z vesmíru	6–7

PŘÍRODA A KRAJINA 8–11

Vodstvo, Geologie, Pedologie, Klima, Využití území

▶ Vodstvo	8
▶ Svahové nestability	9
▶ Geologie	9
▶ Půdní typy	9
▶ Eroze půdy	9
▶ Klimatické oblasti	10
▶ Roční chod srážek a teplot	10
▶ Ukázka změny využití území (1990 a 2012)	11
▶ Využití území	11

OBYVATELSTVO 12–19

Hustota zalidnění, Vývoj počtu obyvatel, Struktura složení obyvatel, Migrace, Podíl cizinců na počtu obyvatel, Národopisné oblasti, Volební účast, Historie

▶ Hustota zalidnění	12
▶ Velikost obcí a jejich hustota rozmístění	13
▶ Rozložení obyvatel v obcích kraje dle jejich velikosti	13
▶ Vývoj počtu obyvatel	13
▶ Věková struktura obyvatel	14
▶ Porodnost	14
▶ Věková pyramida kraje	14
▶ Přirozený přírůstek obyvatel	15
▶ Migrace	15
▶ Celkový přírůstek obyvatel kraje	15
▶ Vývoj počtu obyvatel kraje	15
▶ Podíl cizinců na počtu obyvatel dle okresů	16
▶ Německá národnost v roce 1930	16
▶ Národopisné oblasti	17
▶ Volební účast	18
▶ Pohled do historie – pravěká naleziště	18
▶ Třicetiletá válka – obléhání Brna Švédy (1645)	19
▶ Bitva u Slavkova (1805)	19

HOSPODÁŘSTVÍ A SLUŽBY 20–27

Průmysl, HDP, Zemědělství, Stavebnictví, Pivovary a vinařství, Výzkum a vývoj, Investice, Služby

▶ Zaměstnanost v průmyslu	20
▶ Nezaměstnanost	21
▶ Vývoj hrubého domácího produktu kraje	21
▶ Struktura využití zemědělských ploch	22
▶ Index ekonomického zatížení	22
▶ Bytová výstavba	22
▶ Pivovary	23
▶ Podíl vinic na zemědělské půdě	23
▶ Vinařská oblast Morava	23
▶ Administrativní mapa	24–25
▶ Subjekty ve výzkumu, vývoji a inovacích	26
▶ Přímé zahraniční investice	26
▶ Nejvýznamnější investoři	26
▶ Počet návštěvníků kraje	27
▶ Počet bankomatů v obcích	27
▶ Počty ubytovacích zařízení	27

DOPRAVA 28–31

Silniční síť, Intenzita dopravy, Páteřní linky IDS, Železniční síť, Letiště, Čerpací stanice, MHD v Brně

▶ Silniční síť	28
▶ Rozvoj silniční sítě	29
▶ Intenzita dopravy	29
▶ Páteřní linky Integrovaného dopravního systému	29
▶ Železniční síť	30
▶ Letiště	30
▶ Čerpací stanice v obcích	31
▶ Odběrná místa LPG, CNG a elektřiny v obcích	31
▶ Síť městské hromadné dopravy v Brně	31

VOLNÝ ČAS 32–37

Cykloturistika, Moravský kras, Pálava, Lednicko-valtický areál, NP Podyjí, Baťův kanál, Atraktivita kraje

▶ Cykloturistika	32
▶ Moravský kras	33
▶ Pálava	34
▶ Lednicko-valtický areál	34
▶ Národní park Podyjí	35
▶ Baťův kanál	35
▶ Atraktivita kraje	36–37

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 38–41

Ekologická stabilita, Kvalita ovzduší, Vodní infrastruktura, Ohrožení suchem, Kvalita koupacích vod, Ochrana přírody, Oblasti environmentálních rizik

▶ Ekologická stabilita a využití území	38
▶ Emise ze zdrojů znečištění	39
▶ Vývoj vodní infrastruktury v kraji	39
▶ Vývoj emisí ze zdrojů znečištění v kraji	39
▶ Kvalita ovzduší	39
▶ Sucho ve vegetačním období	40
▶ Ohrožení půdním suchem	40
▶ Kvalita koupacích vod	40
▶ Ochrana přírody v rámci Natura 2000	41
▶ Oblasti ohrožené environmentálními riziky	41
▶ Chráněná území	41

VEŘEJNÉ SLUŽBY 42–45

Školství, Integrovaný záchranný systém, Rozpočty obcí, Sociálně vyloučené lokality, Lékaři, Regiony

▶ Školství	42
▶ Zdravotnická záchranná služba	43
▶ Policie ČR	43
▶ Hasičský záchranný sbor ČR	43
▶ Rozpočty obcí	44
▶ Sociálně vyloučené lokality	44
▶ Počet obyvatel na lékaře v kraji	44
▶ Brněnská metropolitní oblast	45
▶ Místní akční skupiny	45
▶ Mikroregiony	45
▶ Porovnání s ostatními kraji	46–47
▶ Nej... Jihomoravského kraje	48
▶ Vysvětlivky, Seznam zkratk	3. str. obálky
▶ Seznam doporučených odkazů	3. str. obálky

Jihomoravský kraj se představuje

Rozloha **7 188 km²**

Počet obyvatel **1 178 812** (1. 1. 2017)

Hustota zalidnění **164 obyv./km²**

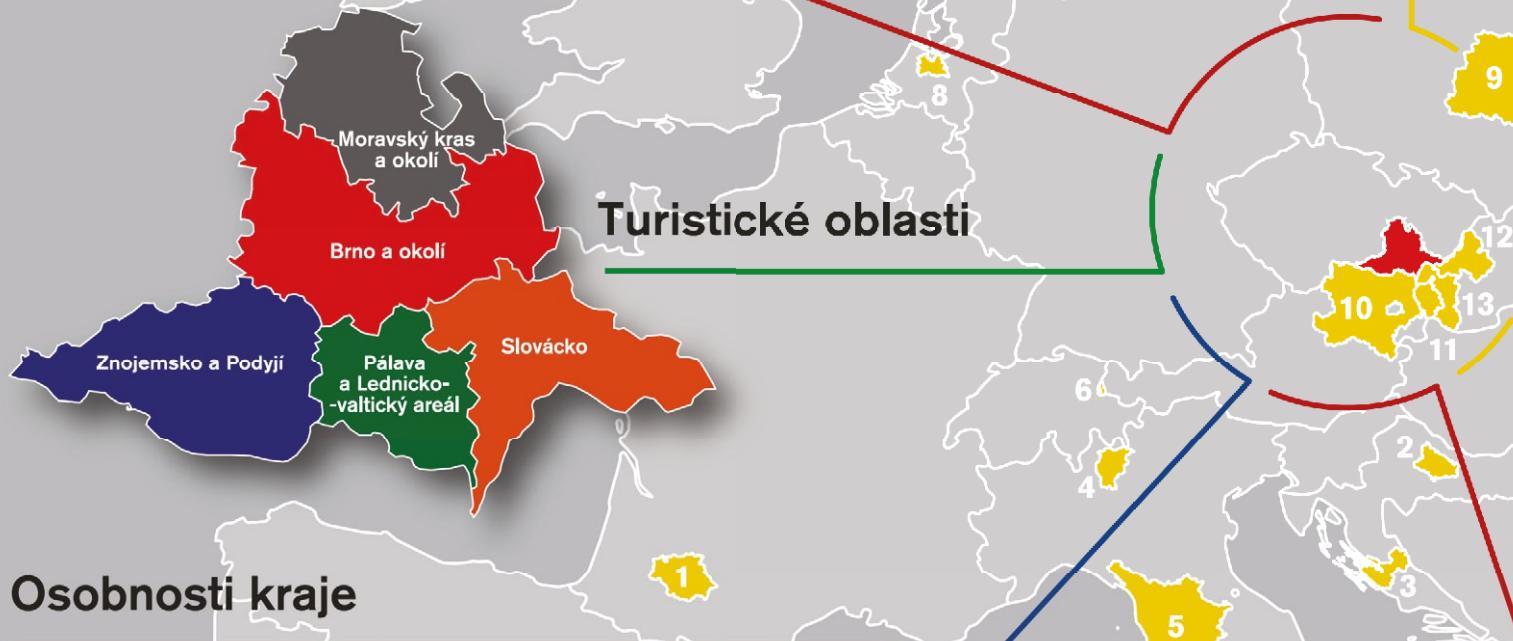
Krajské město **Brno**

Statistiky

- je čtvrtým největším krajem v České republice
- je čtvrtým nejlidnatějším krajem České republiky
- 62 % obyvatel žije ve městech
- počet obcí: 673, počet měst: 49
- na území kraje působí 6 státních vysokých škol
- leží zde nejmenší národní park ČR – Podyjí

Symbyly

Stříbročerveně šachovaná korunovaná orlice se zlatou zbrojí v modrém poli je historickým moravským zemským symbolem od dob Přemyslovců. V roce 1462 císař Fridrich IV. polepšil šachování moravské orlice na zlatočervené a v této podobě je vyobrazena ve čtvrtém poli znaku. Sídlní město Brno je zastoupeno svým znakem v druhém poli a kraj jako celek symbolizuje vinný hrozen – nepopiratelný symbol jižní Moravy.

Osobnosti kraje

Leoš Janáček

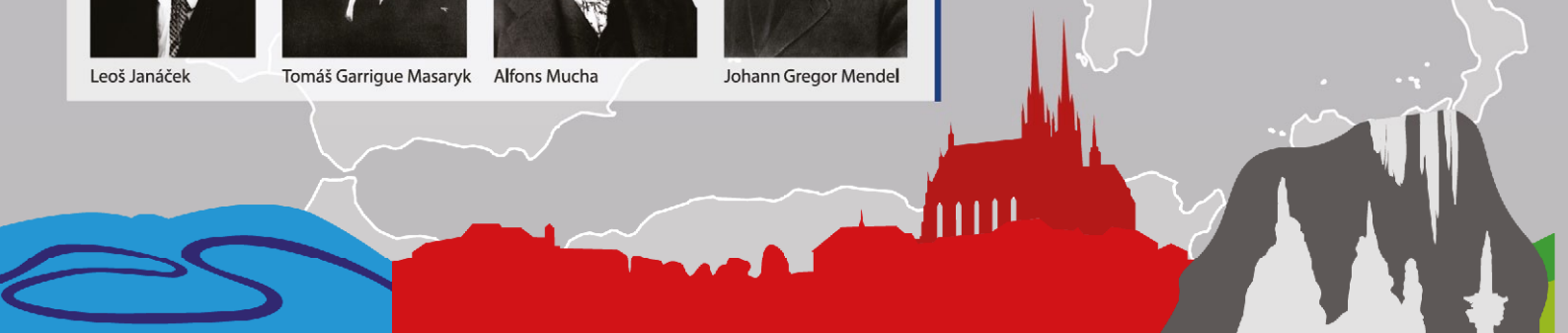
Tomáš Garrigue Masaryk

Alfons Mucha

Johann Gregor Mendel

Logo

Logotyp Jihomoravského kraje užívá jednoduché symboliky k vyjádření zásadních předností tohoto jedinečného území. Obloučité tvary v sobě snoubí vodstvo, zeleň a slunce, jako harmonicky fungující přírodní elementy. Stylizace do pevných linek a stabilní kompozice celku dodávají logu přesvědčivost, důvěryhodnost a jistotu. Díky tvarové dynamice loga se Jihomoravský kraj představuje jako konkurenceschopné a rychle se rozvíjející území České republiky.

Krajský úřad

Partnerské regiony

Evropa

- departement Gers (1)
- Bjelovarsko-bilogorská župa (2)
- Zadarská župa (3)
- provincie Bergamo (4)
- region Toskánsko (5)
- Lichtenštejnské knížectví (6)
- Kaunaský kraj (7)
- provincie Utrecht (8)
- Lodžské vojvodství (9)
- Dolní Rakousko (10)
- Bratislavský kraj (11)
- Trenčinský kraj (12)
- Trnavský kraj (13)
- Šumadijský okruh (14)
- Leningradská oblast (15)

- Nižněnovgorodská oblast (16)
- Voroněžská oblast (17)
- republika Tatarstán (18)
- Oděská oblast (19)

Amerika

- stát Georgia

Asie

- provincie Guangdong
- provincie Hainan
- provincie Hebei
- provincie Shaanxi
- provincie Jižní Kjongsang
- Chanty-Mansijský autonomní okruh

Automobilová registrační značka

Obecně zeměpisná mapa

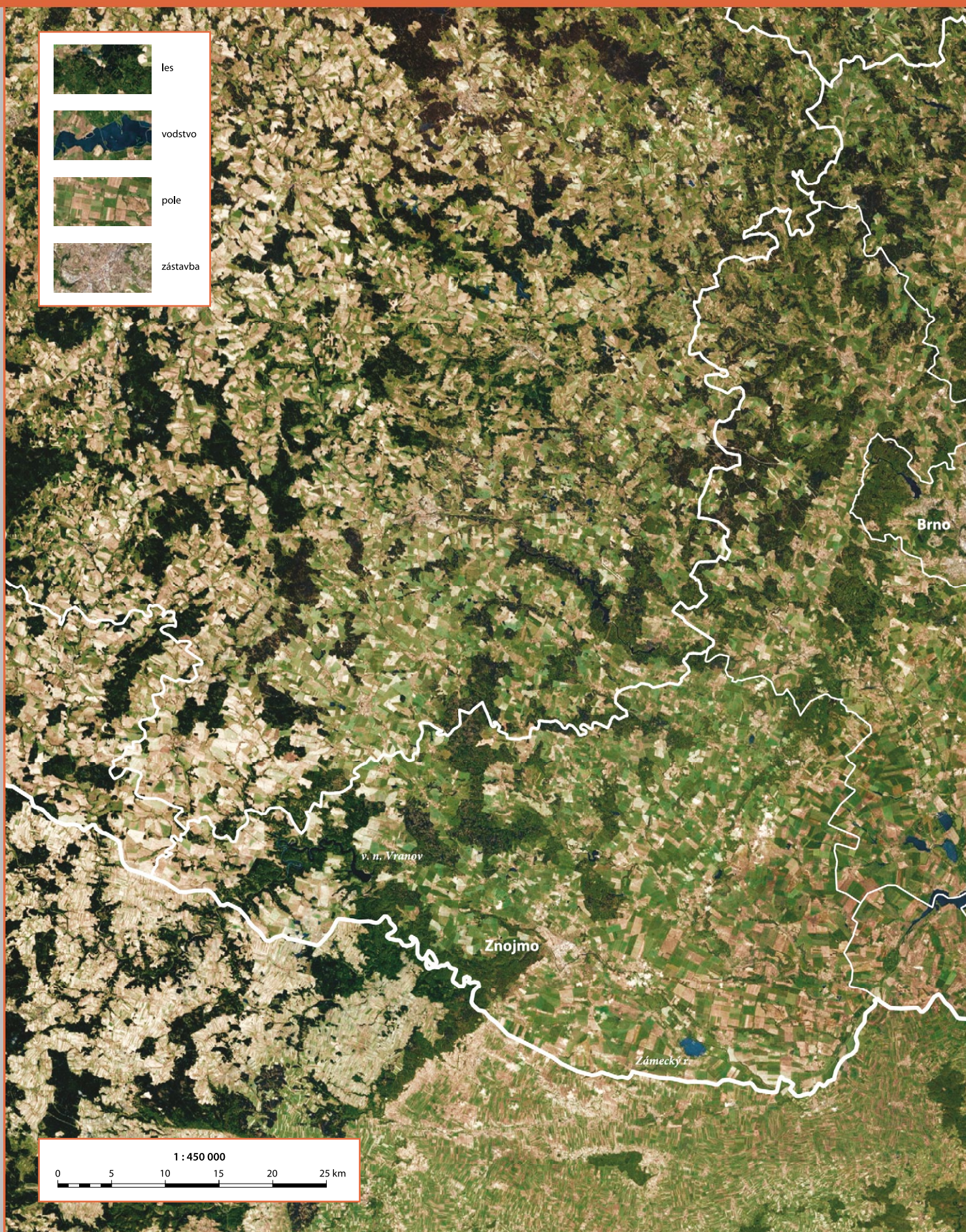
Kopeček	výškový bod	(m)
▲	jeskyně	800
○	propast	600
⊗	vodní nádrž s přehradou	500
		400
		300
		200
		0

1 : 450 000

0 5 10 15 km

Pohled z vesmíru

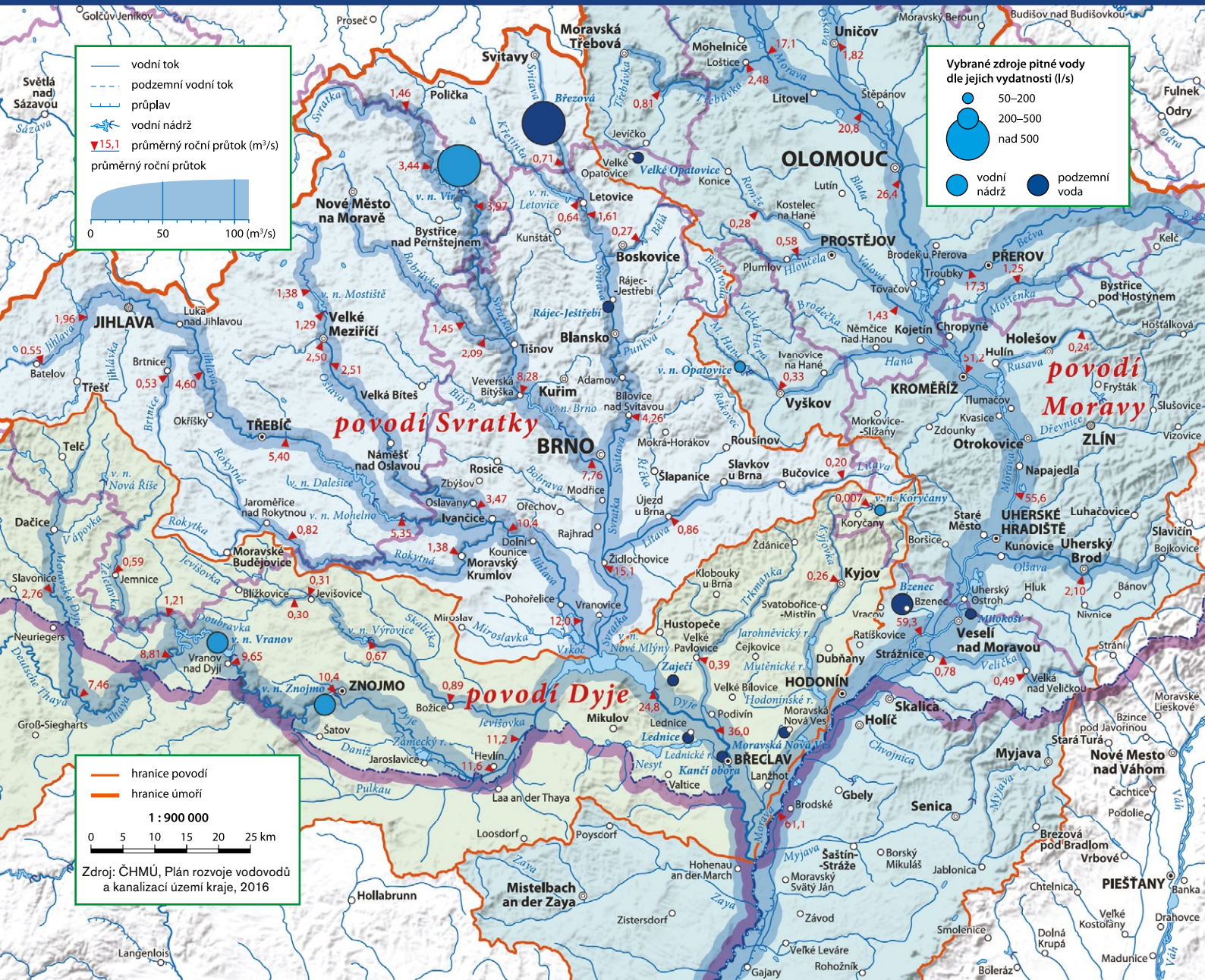
Příroda a krajina

Vodstvo
Geologie
Pedologie

Klima
Využití území

Modré hory

Vodstvo

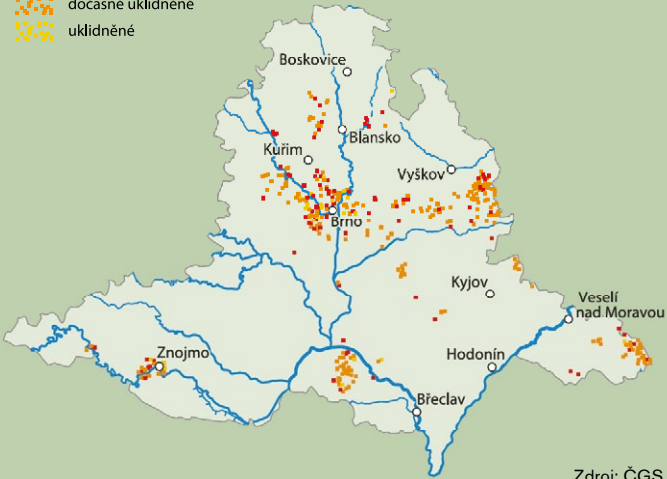
i Na území Jihomoravského kraje se nachází 138,5 m hluboká propast Macocha – největší propast ve střední Evropě.

Svahové nestability

Svahové nestability

- aktivní
- dočasně uklidněné
- uklidněné

1 : 1 800 000

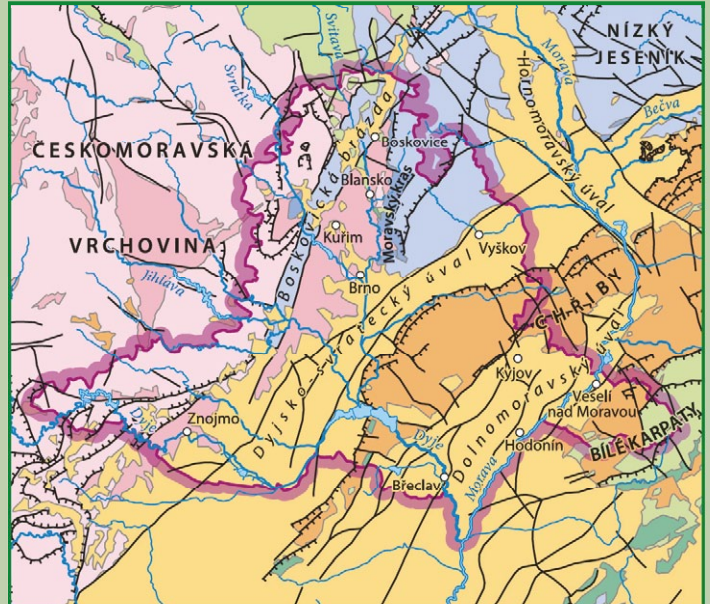

Zdroj: ČGS

Pavlovské vrchy

Geologie

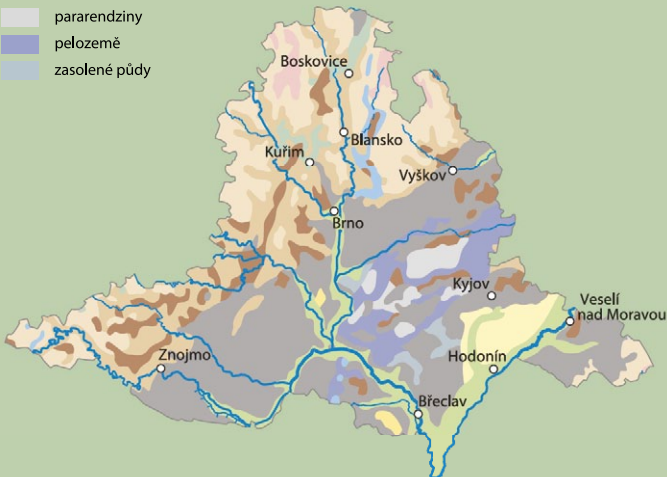
■ horniny kenozoika	{	neogén	■ starší vyvřeliny
		paleogén	■ metamorfované horniny
■ horniny mezozoika	{	křída	zlom
		triás, jura	↖ ↗
■ horniny paleozoika	{	karbon, perm	↖ ↗ ↘ ↙
		devon	↖ ↗ ↘ ↙
			↖ ↗ ↘ ↙
			↖ ↗ ↘ ↙

1 : 1 800 000

Zdroj: ČGS

Půdní typy

■ kambizemě s podzoly na terasových uloženíích	■ černozemě a černozemě s černicemi
■ regozemě a kambizemě s podzoly	■ hnědozemě a luvizemě
■ pseudogleje s oglejenými kambizeměmi	■ kambizemě s rankery a litozeměmi
■ fluvizemě	■ kambizemě kyselé
■ rendziny	■ kambizemě dystrické
■ pararendziny	
■ pelozemě	
■ zasolené půdy	

1 : 1 800 000

Zdroj: ČGS

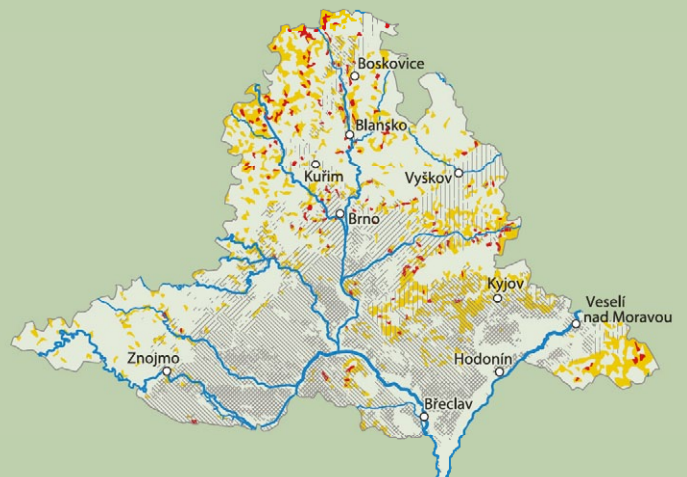
Eroze půdy

Ohroženost půd větrnou erozí

- půdy nejohroženější a silně ohrožené
- půdy ohrožené
- půdy mírně ohrožené
- půdy náchylné k ohrožení

Ohroženost půd vodní erozí

- půdy silně ohrožené
- půdy mírně ohrožené
- půdy neohrožené

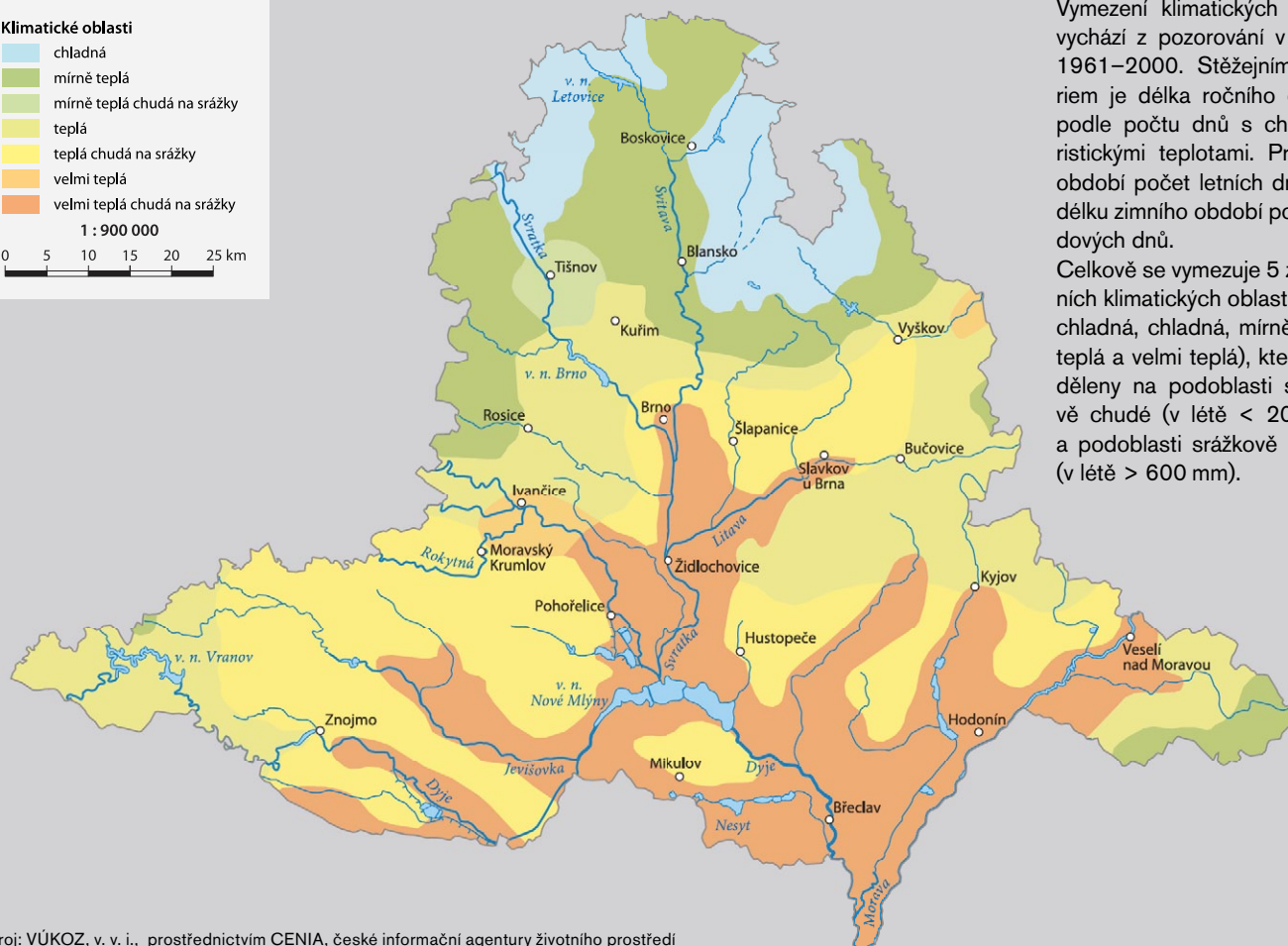
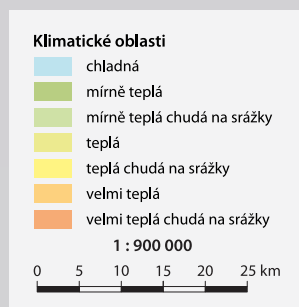

1 : 1 800 000

Zdroj: VÚMOP, v. v. i.

Příroda a krajina

Klimatické oblasti

Vymezení klimatických oblastí vychází z pozorování v letech 1961–2000. Stěžejním kritériem je délka ročního období podle počtu dnů s charakteristickými teplotami. Pro letní období počet letních dnů, pro délku zimního období počet ledových dnů.

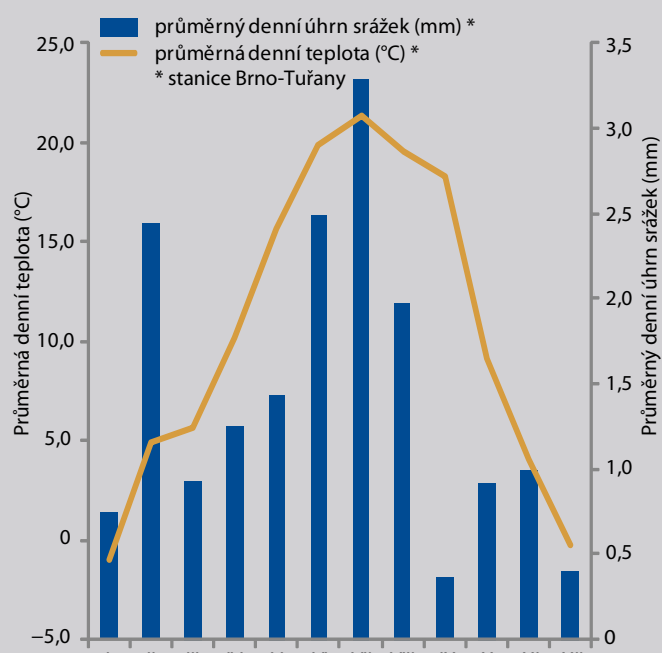
Celkově se vymezuje 5 základních klimatických oblastí (velmi chladná, chladná, mírně teplá, teplá a velmi teplá), které jsou děleny na podoblasti srážkově chudé (v létě < 200 mm) a podoblasti srážkově bohaté (v létě > 600 mm).

Zdroj: VÚKOZ, v. v. i., prostřednictvím CENIA, české informační agentury životního prostředí

Vinice na Pálavě

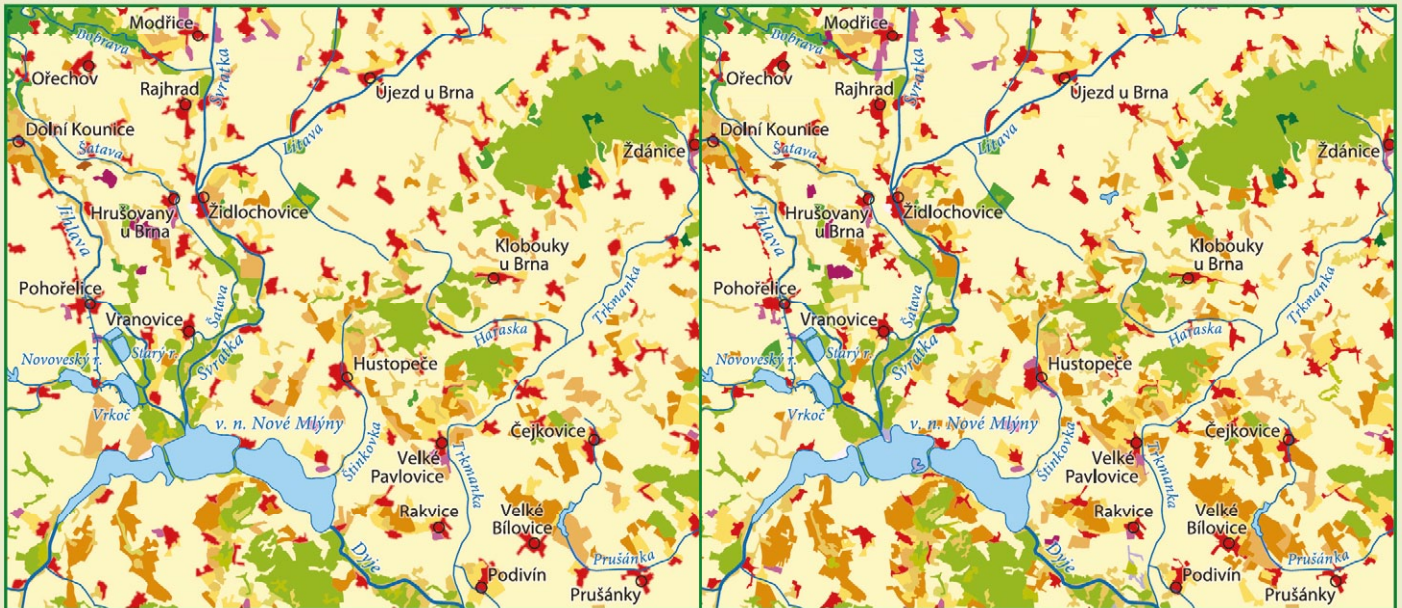
Roční chod srážek a teplot

Zdroj: ČHMÚ, 2016

Ukázka změny využití území (1990 a 2012)

1 : 450 000

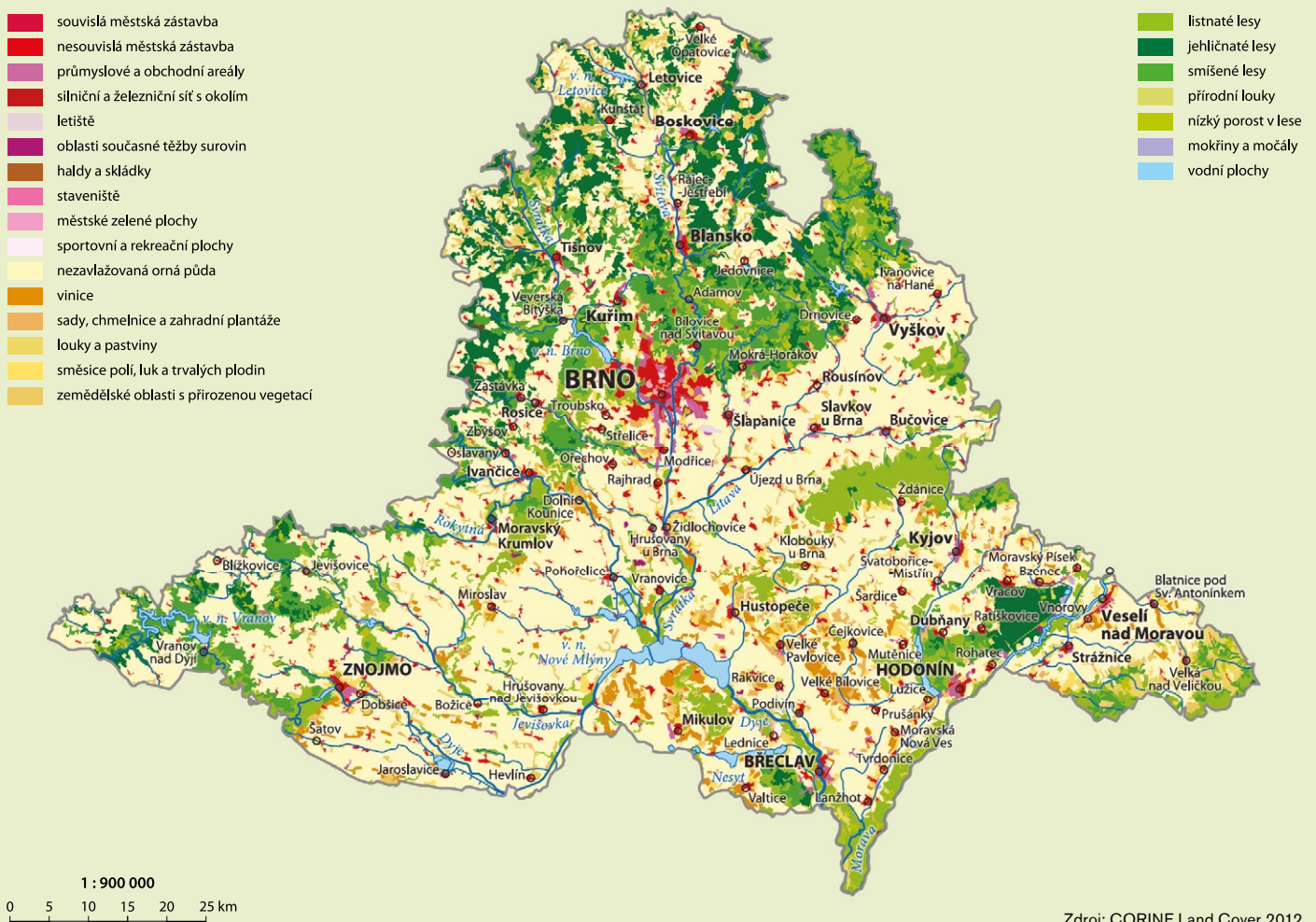

Zdroj: CORINE Land Cover 1990, 2012

Využití území

- souvislá městská zástavba
- nesouvislá městská zástavba
- průmyslové a obchodní areály
- silniční a železniční síť s okolím
- letiště
- oblasti současné těžby surovin
- haldy a skládky
- staveniště
- městské zelené plochy
- sportovní a rekreační plochy
- nezavlažovaná orná půda
- vinice
- sady, chmelnice a zahradní plantáže
- louky a pastviny
- směsice polí, luk a trvalých plodin
- zemědělské oblasti s přirozenou vegetací

- listnaté lesy
- jehličnaté lesy
- smíšené lesy
- přírodní louky
- nízký porost v lese
- mokřiny a močály
- vodní plochy

1 : 900 000

0 5 10 15 20 25 km

Zdroj: CORINE Land Cover 2012

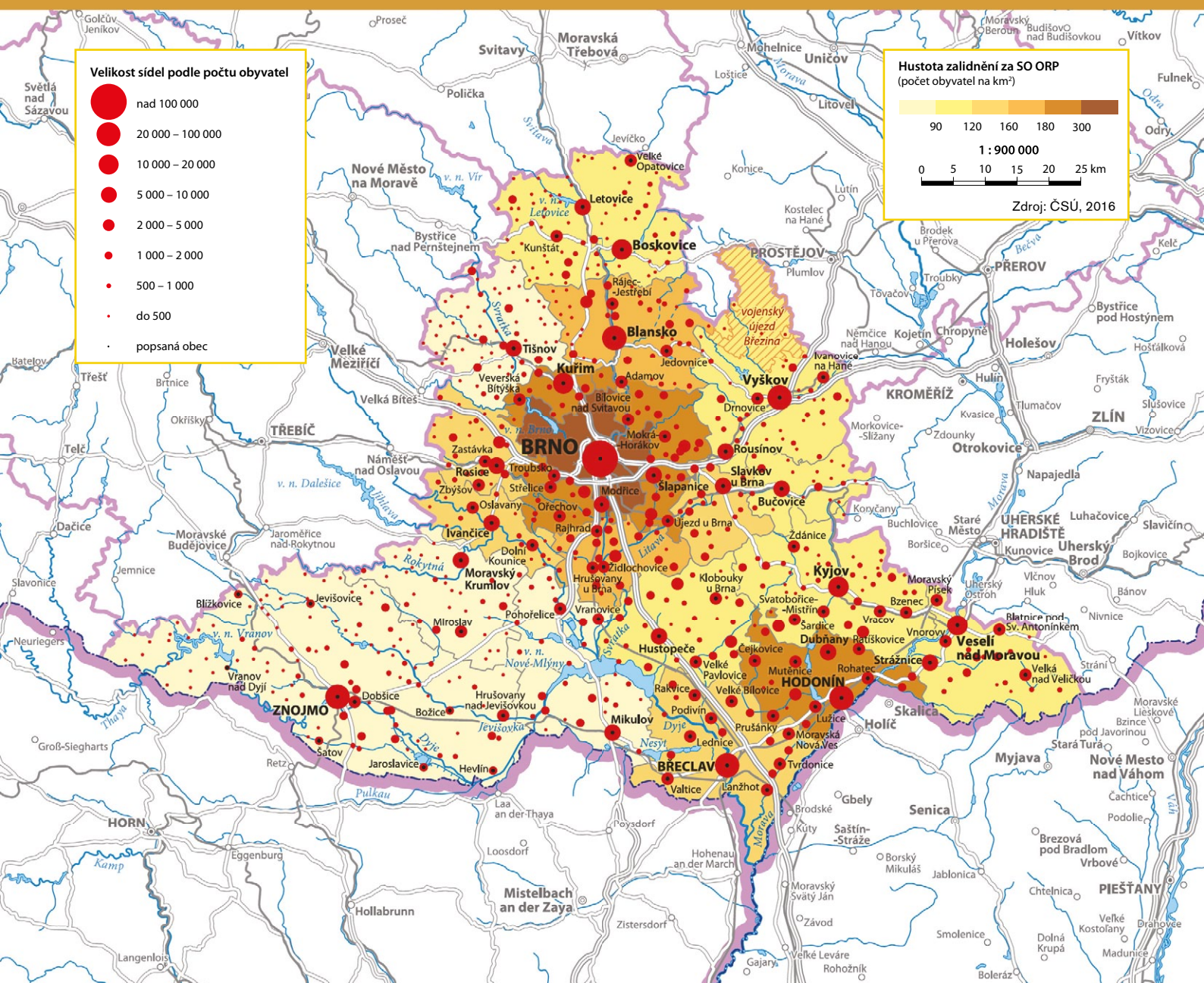
Obyvatelstvo

Hustota zalidnění
Vývoj počtu obyvatel
Struktura složení obyvatel
Migrace

Podíl cizinců na počtu obyvatel
Národopisné oblasti
Volební účast
Historie

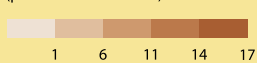
Hustota zalidnění

i V Jihomoravském kraji žije 11,1 % obyvatel ČR, z toho 32 % žije v krajském městě Brně.

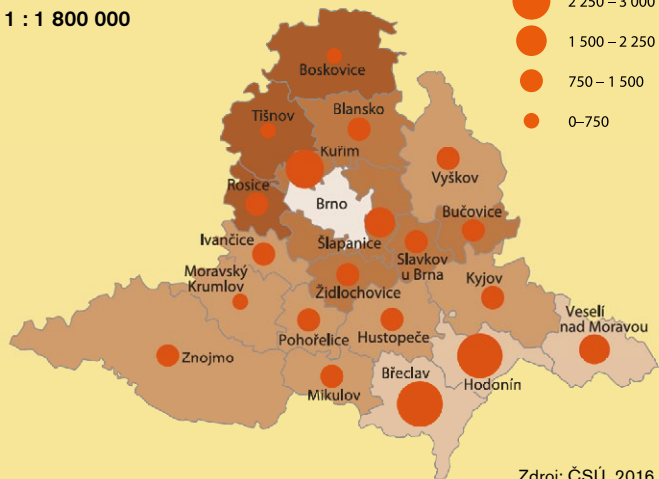
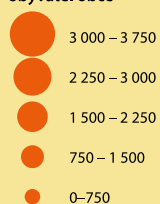
Velikost obcí a jejich hustota rozmístění

Hustota obcí za SO ORP
(počet obcí na 100 km²)

1 : 1 800 000

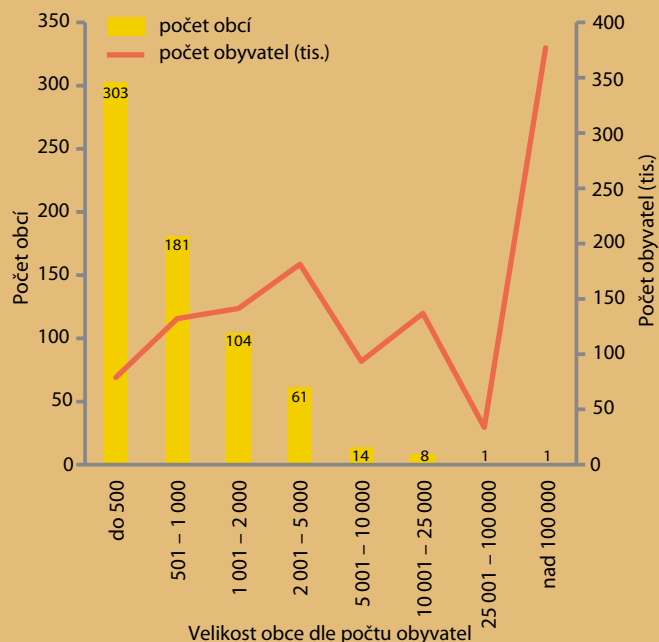
Průměrný počet obyvatel obce

Zdroj: ČSÚ, 2016

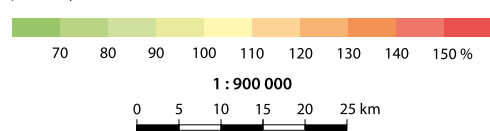
Rozložení obyvatel v obcích kraje dle jejich velikosti

Zdroj: ČSÚ, 2016

Vývoj počtu obyvatel

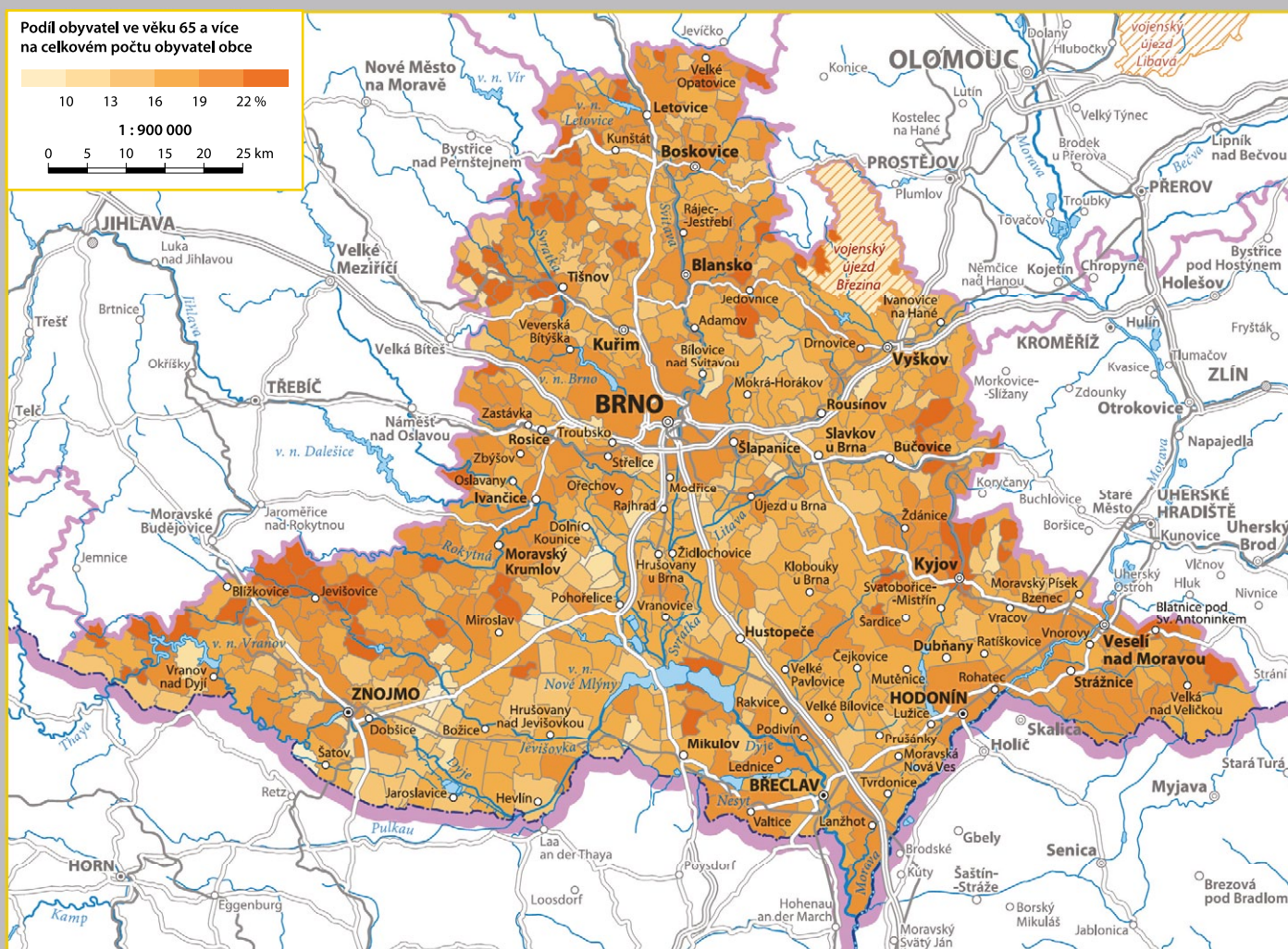
Vývoj počtu obyvatel v obcích mezi lety 2000 a 2016
počet obyvatel v roce 2000 = 100 %

Zdroj: ČSÚ, 2000–2016

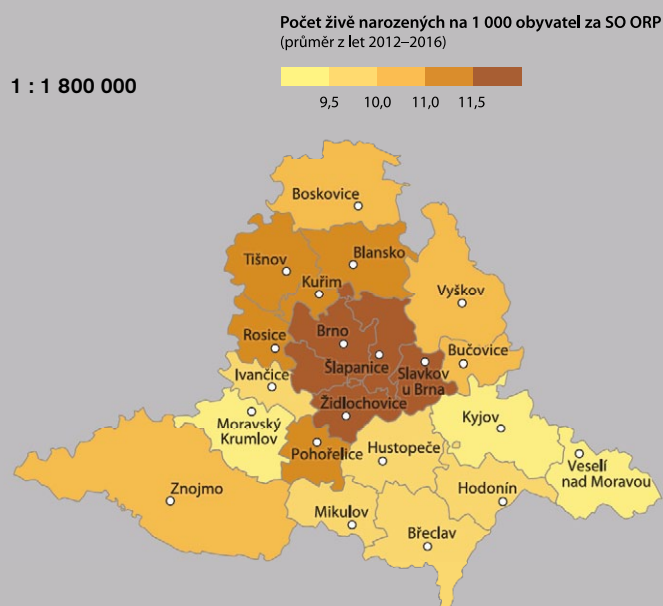
Obyvatelstvo

Věková struktura obyvatel

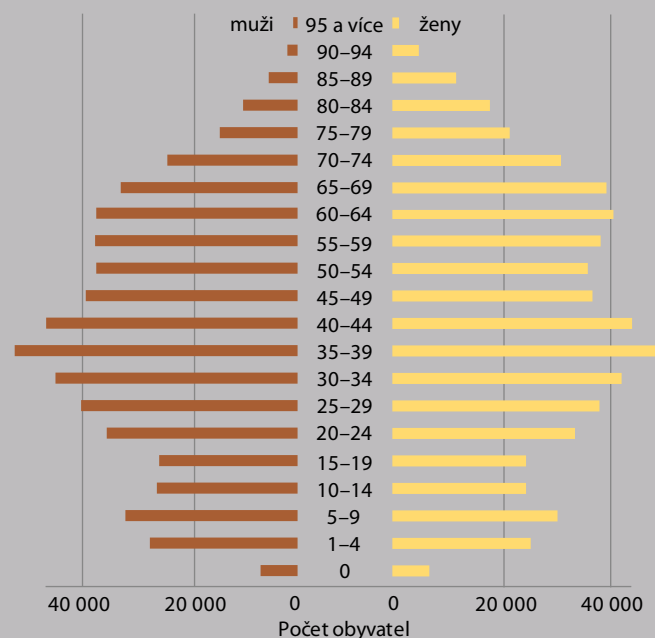
Zdroj: ČSÚ, 2016

Porodnost

Zdroj: ČSÚ, 2012–2016

Věková pyramida kraje

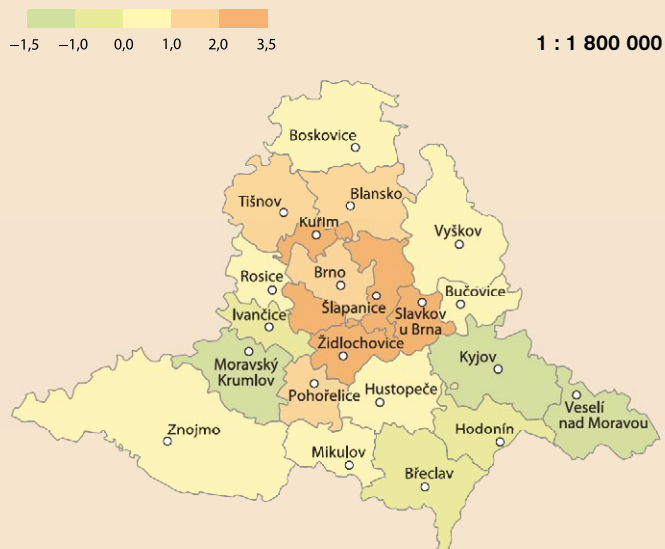
Zdroj: ČSÚ, 2016

i Průměrný věk obyvatel Jihomoravského kraje je 42,1 let (u mužů 40,6 a u žen 43,5).

Přirozený přírůstek obyvatel

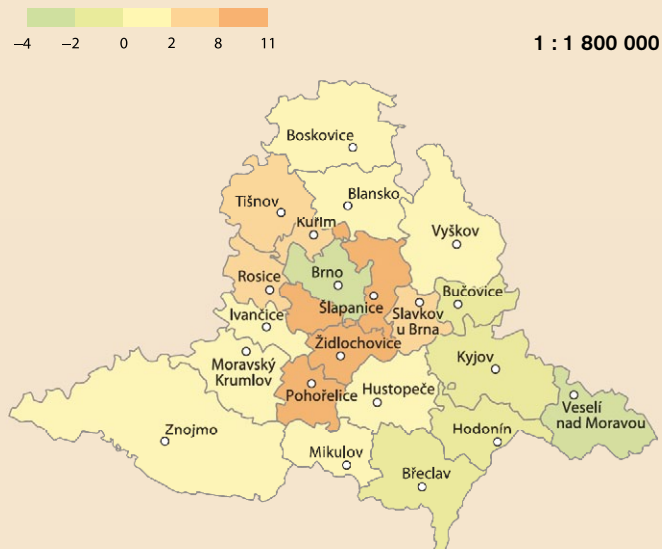
Přirozený přírůstek obyvatel za SO ORP
rozdíl živě narozených a zemřelých na 1 000 obyvatel
(průměr za roky 2012–2016)

Zdroj: ČSÚ, 2012–2016

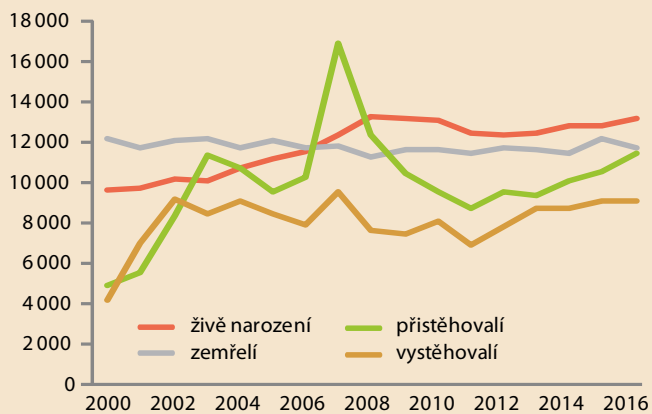
Migrace

Migrační saldo za SO ORP
rozdíl přistěhovalých a vystěhovalých na 1 000 obyvatel
(průměr za roky 2012–2016)

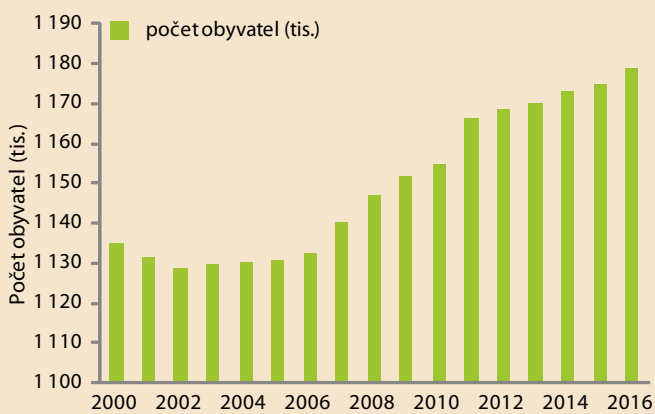
Zdroj: ČSÚ, 2012–2016

Celkový přírůstek obyvatel kraje

Zdroj: ČSÚ, 2000–2016

Vývoj počtu obyvatel kraje

Zdroj: ČSÚ, 2000–2016

U kašny v Mikulově

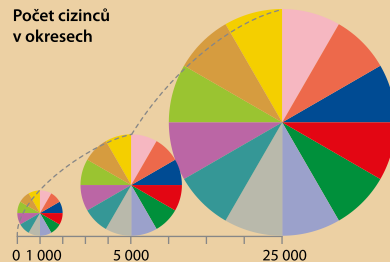
Obyvatelstvo

Podíl cizinců na počtu obyvatel dle okresů

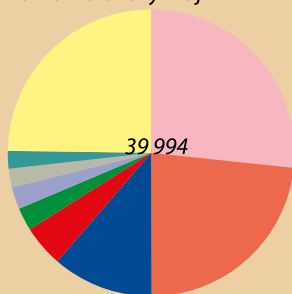
Složení cizinců dle státního občanství

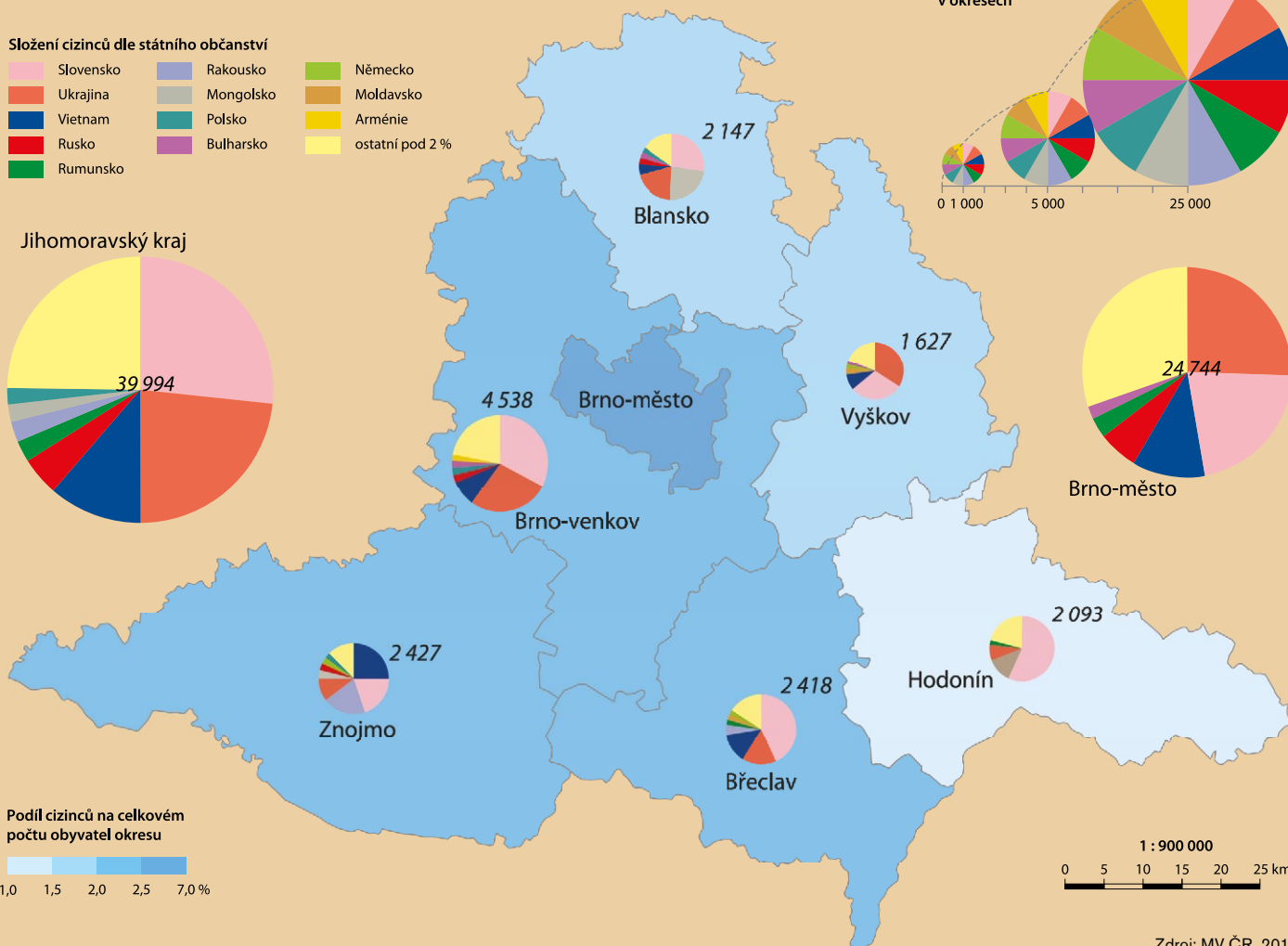
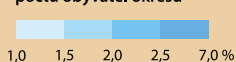
Počet cizinců v okresech

Jihomoravský kraj

Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel okresu

Zdroj: MV ČR, 2015

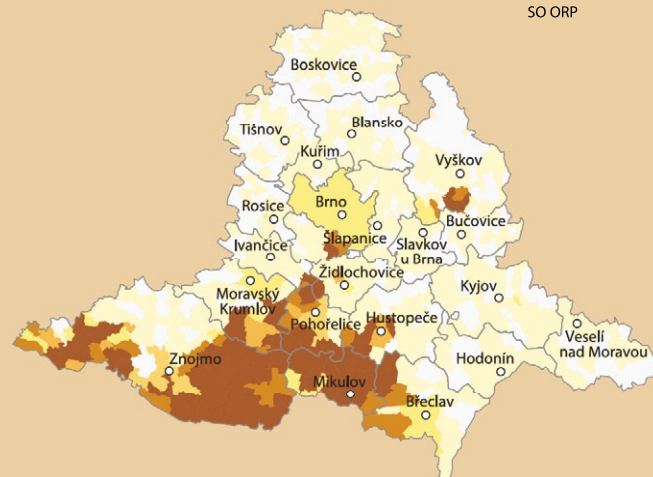
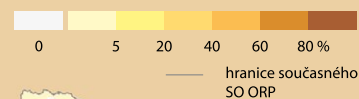
Náměstí Svobody v Brně

Německá národnost v roce 1930

1 : 1 800 000

Podíl obyvatel německé národnosti

na celkovém počtu obyvatel v obcích v roce 1930

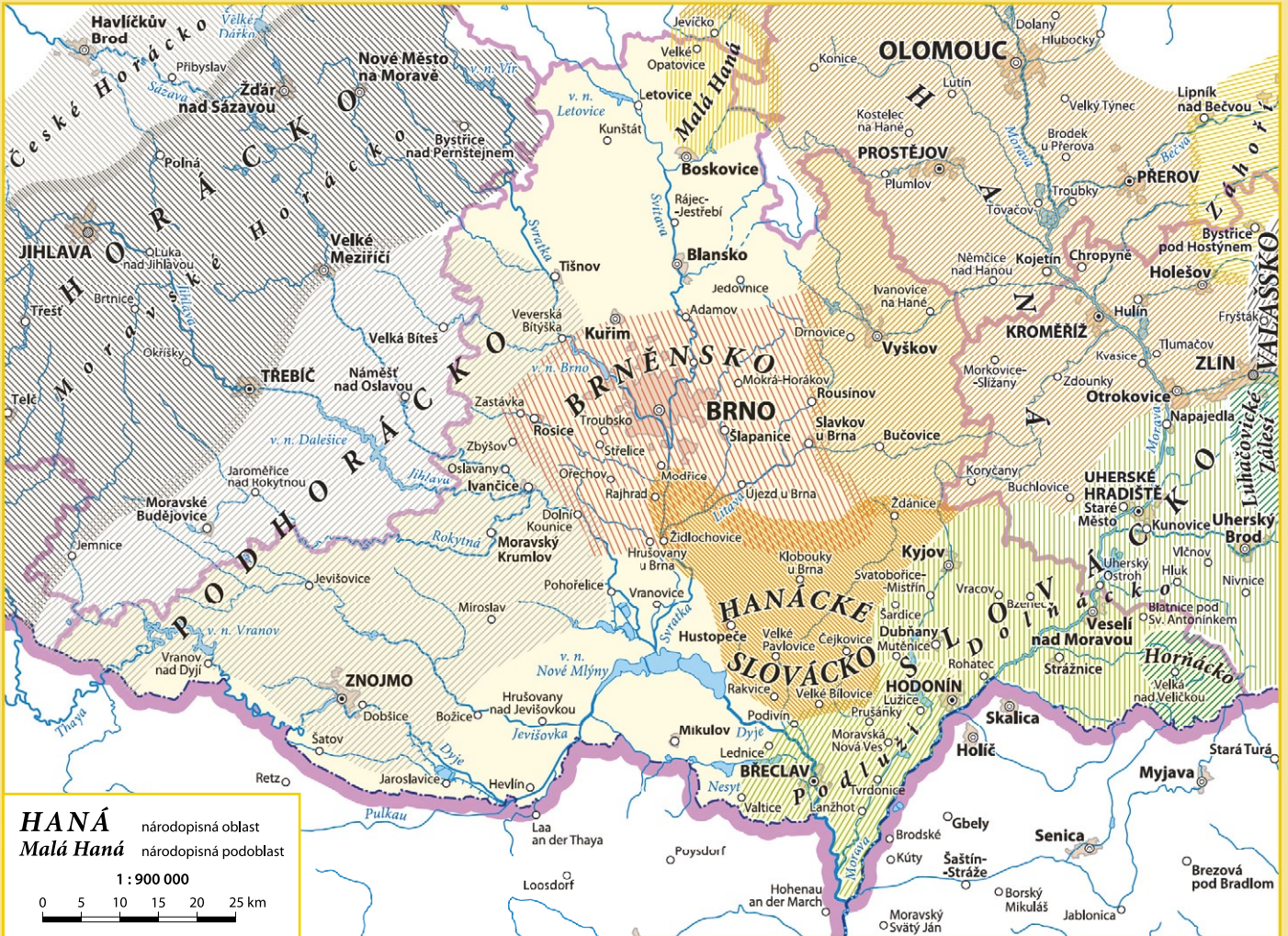

Zdroj: Statistický lexikon obcí v Republice Československé, 1935

V roce 2016 pobývalo v Jihomoravském kraji více než 40 tis. evidovaných cizinců. Z toho 43 % pochází ze zemí EU, nejčastěji ze Slovenska.

Národopisné oblasti

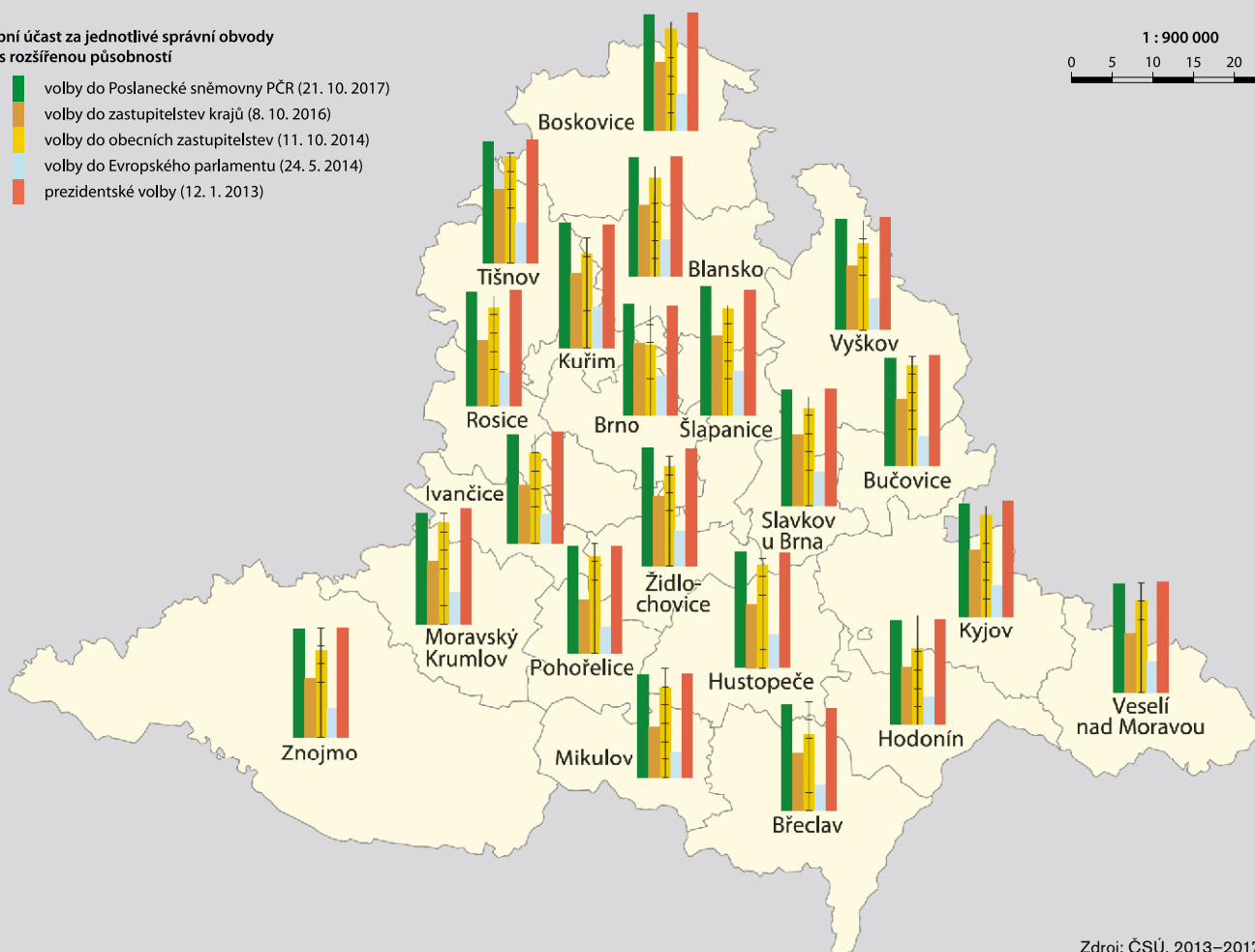
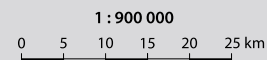
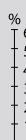
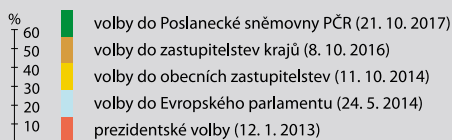
Tradiční lidové kroje

Obyvatelstvo

Volební účast

Volební účast za jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností

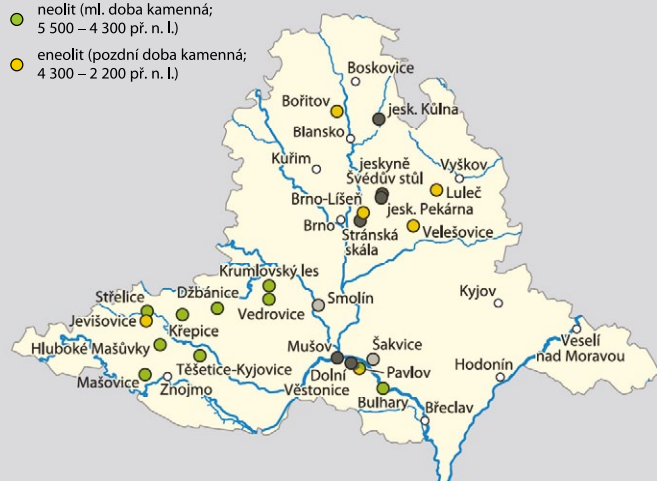
Zdroj: ČSÚ, 2013–2017

Pohled do historie – pravěká naleziště

Období archeologického nálezu

- paleolit (st. doba kamenná; do 8 000 př. n. l.)
- mezolit (stř. doba kamenná; 8 000 – 5 500 př. n. l.)
- neolit (ml. doba kamenná; 5 500 – 4 300 př. n. l.)
- eneolit (pozdní doba kamenná; 4 300 – 2 200 př. n. l.)

1 : 1 800 000

Období archeologického nálezu

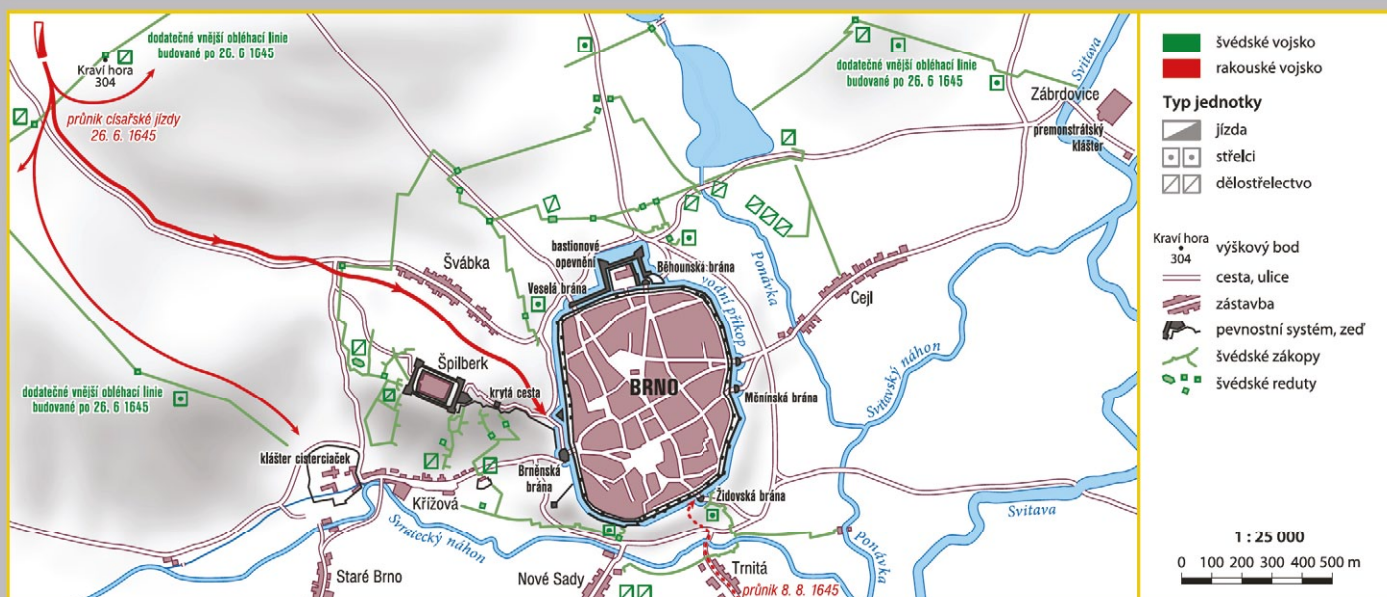
- doba bronzová (2 200 – 750 př. n. l.)
- doba železná (750–1 př. n. l.)
- doba římská a stěhování národů (1–550 n. l.)

1 : 1 800 000

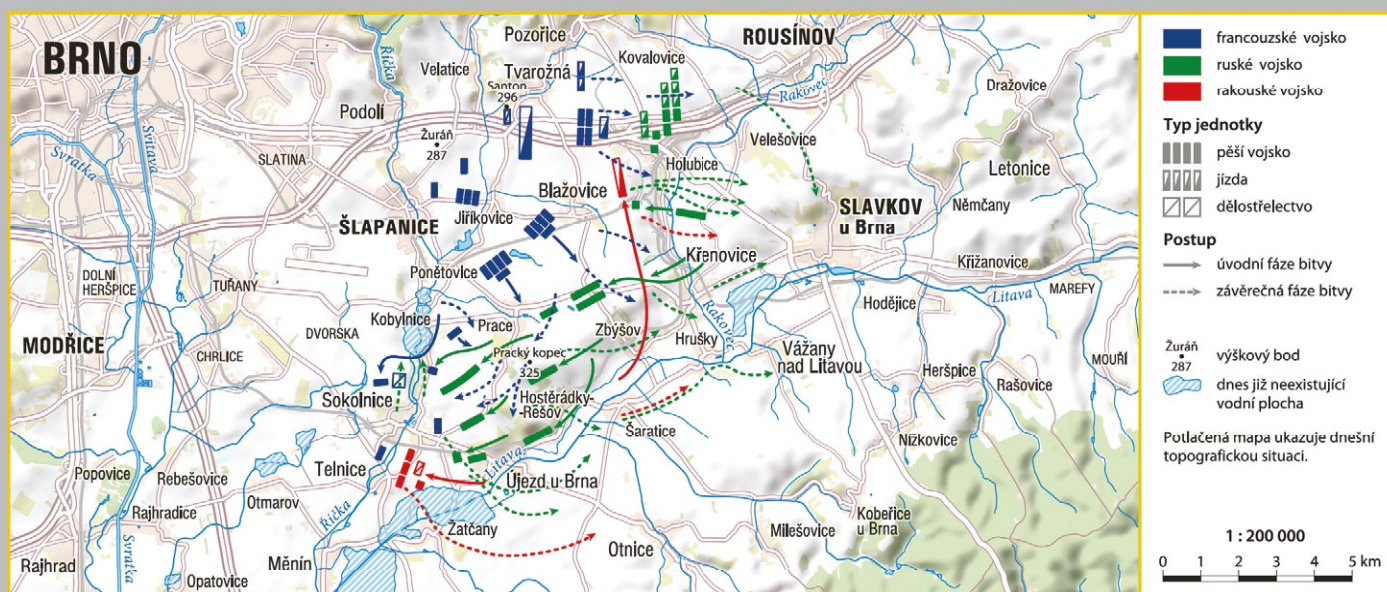
Zdroj: Semotanová, E. a kol: Akademický atlas českých dějin, Academia, Praha 2014.

Třicetiletá válka – obléhání Brna Švédy (1645)

Zdroj: www.brno1645.cz, Šujan, F.: Švédové u Brna roku 1645. Brno, 1898.

Bitva u Slavkova (1805)

Zdroj: Semotanová, E. a kol: Akademický atlas českých dějin, Academia, Praha 2014.

Hospodářství a služby

Průmysl
HDP
Zemědělství
Stavebnictví

Pivovary a vinařství
Výzkum a vývoj
Investice
Služby

Areál Veletřhy Brno

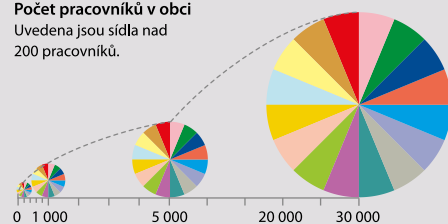
Zaměstnanost v průmyslu

Struktura zaměstnanců v průmyslu

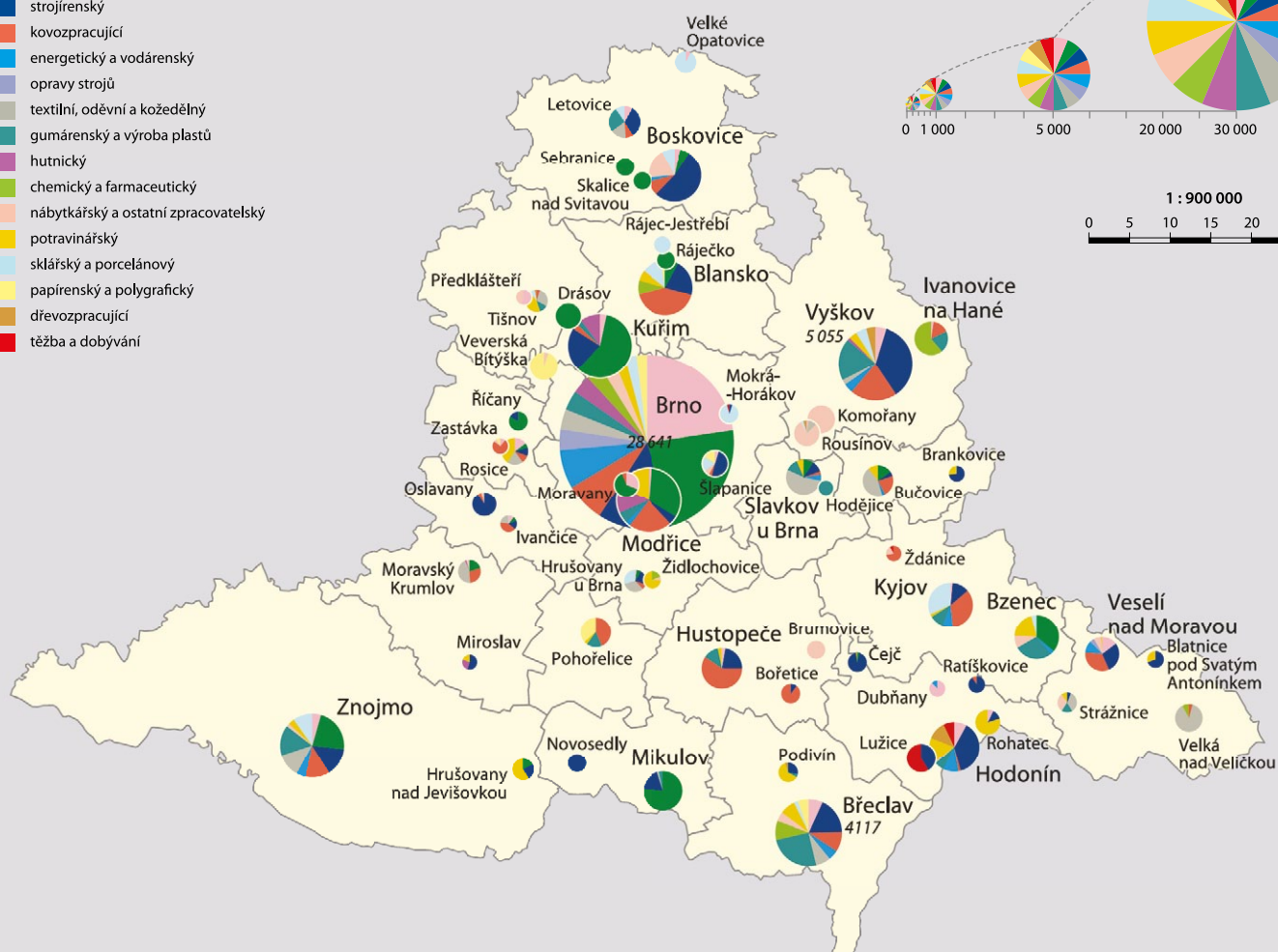
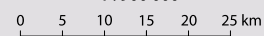
- stavebnictví
- elektrotechnický
- strojírenský
- kovozpracující
- energetický a vodárenský
- opravy strojů
- textilní, oděvní a kožedělný
- gumárenský a výroba plastů
- hutnický
- chemický a farmaceutický
- nábytkářský a ostatní zpracovatelský
- potravinářský
- sklářský a porcelánový
- papírenský a polygrafický
- dřevozpracující
- těžba a dobývání

Počet pracovníků v obci

Uvedena jsou sídla nad 200 pracovníků.

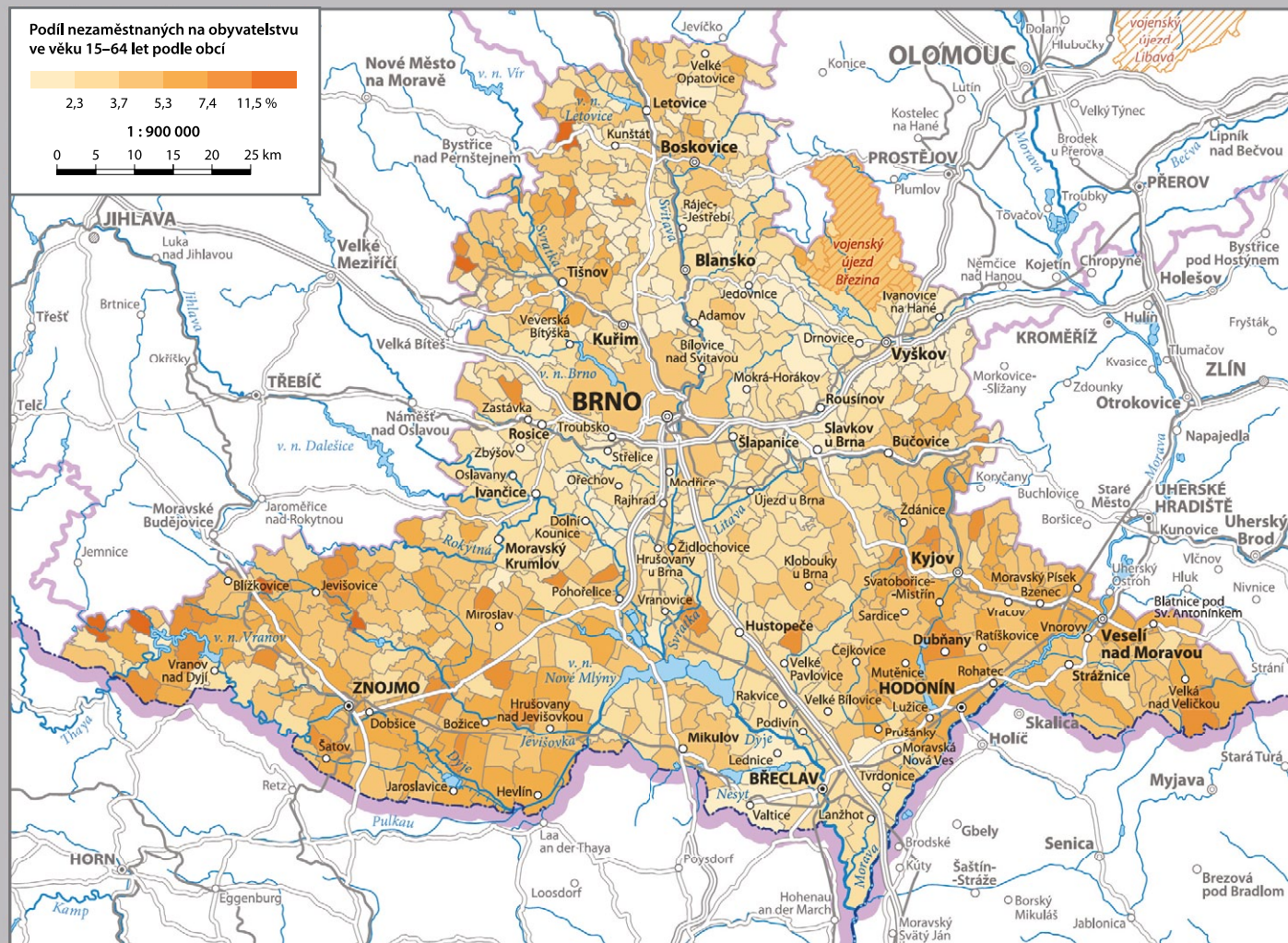
1 : 900 000

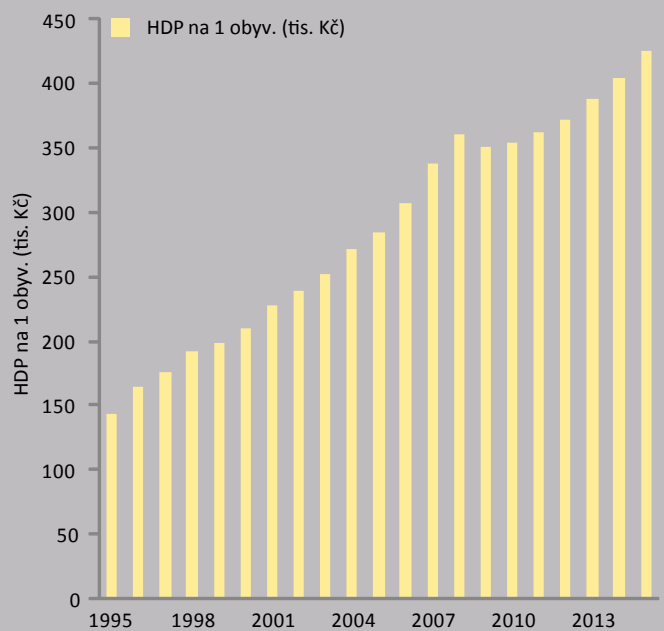
HDP Jihomoravského kraje tvoří necelých 11 % HDP ČR. V přepočtu na obyvatele je na 2. místě za Prahou s hodnotou cca 425 tis. Kč na obyvatele.

Nezaměstnanost

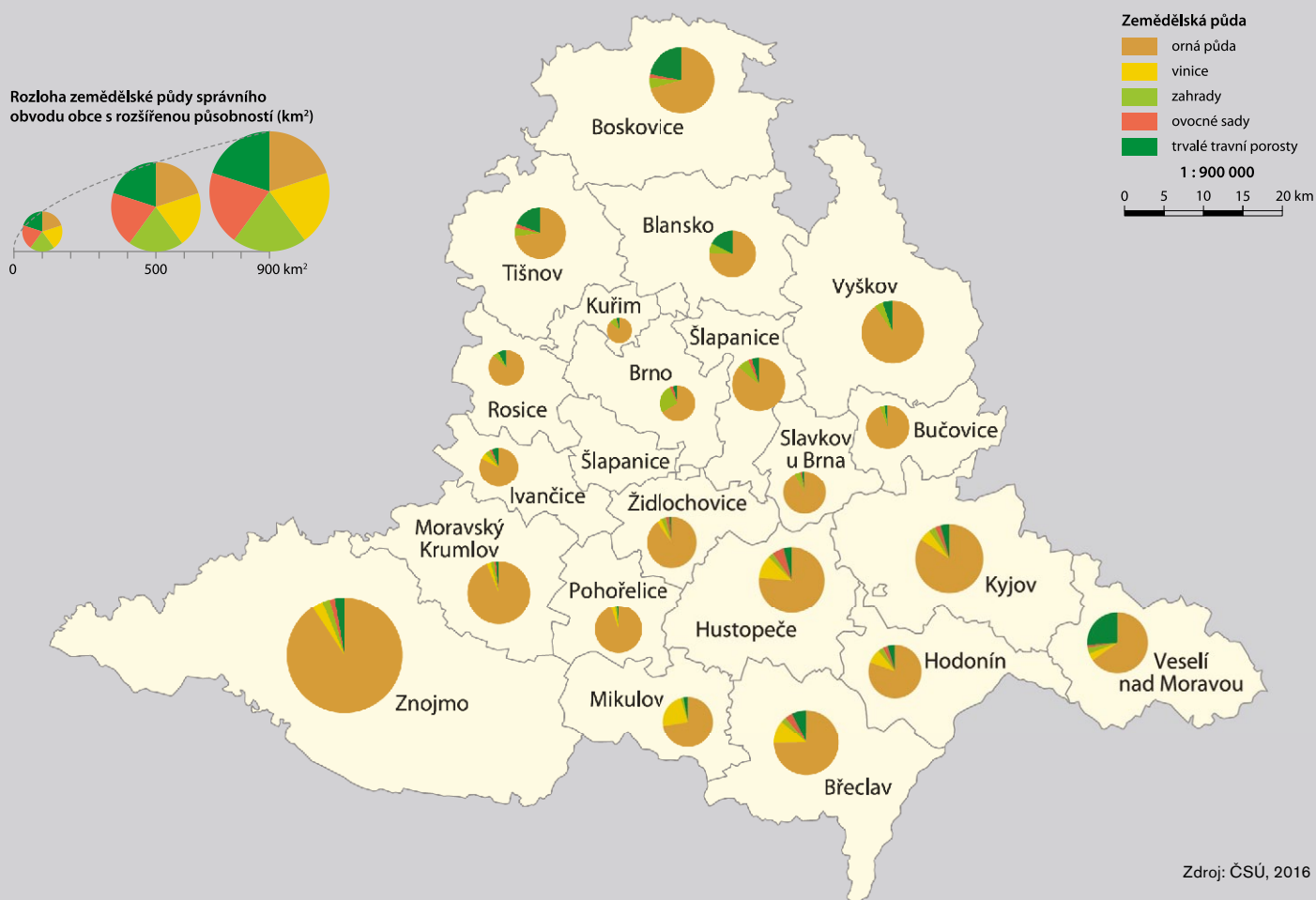
Zdroj: www.portal.mpsv.cz, říjen 2017

Vývoj HDP kraje

Hospodářství a služby

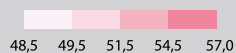
Struktura využití zemědělských ploch

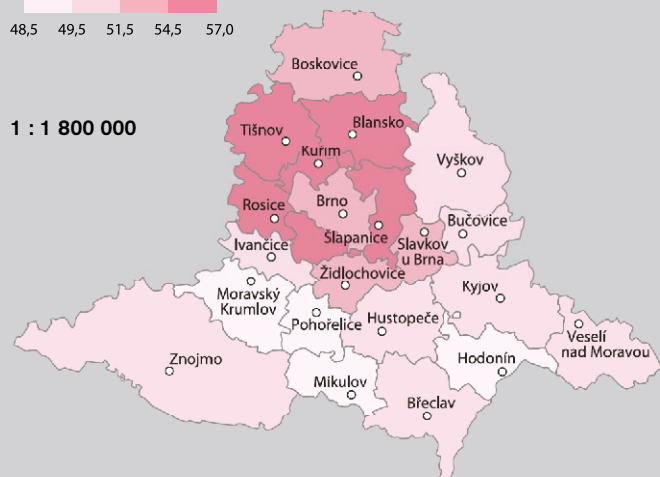
Index ekonomického zatížení

Index ekonomického zatížení vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku.

Počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 15–64 let za SO ORP

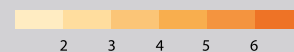
1 : 1 800 000

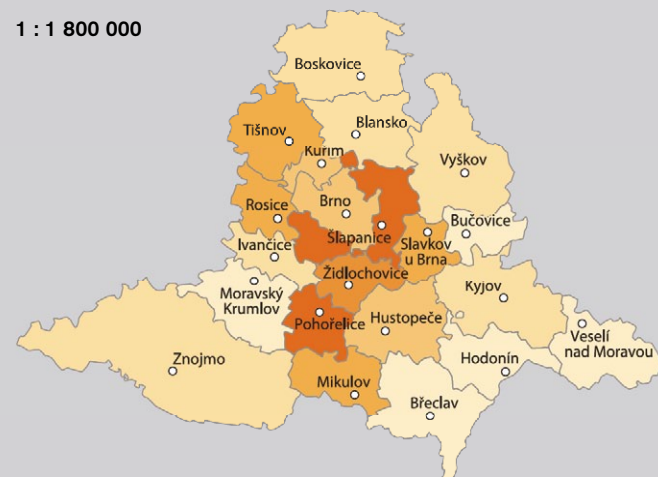
Zdroj: ČSÚ, 2016

Bytová výstavba

Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel za SO ORP (průměr z let 2010–2016)

1 : 1 800 000

Zdroj: ČSÚ, 2000–2016

i V Jihomoravském kraji se nachází cca 18 tis. ha vinic, což odpovídá více jak 90 % plochy vinic ČR a 2,5 % rozlohy kraje.

Pivovary

1 : 1 800 000

Vývoj počtu pivovarů v letech

2009	10 (z toho 4 průmyslové)
2013	27 (z toho 4 průmyslové)
2017	52 (z toho 3 průmyslové)

stav k 30. 11. 2017

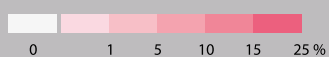
- průmyslový pivovar (roční produkce piva nad 10 tis. hl)
- minipivovar (roční produkce piva do 10 tis. hl)
- zavřený průmyslový pivovar (mezi lety 2009–2017)
- zavřený minipivovar (mezi lety 2009–2017)

Podíl vinic na zemědělské půdě

1 : 1 800 000

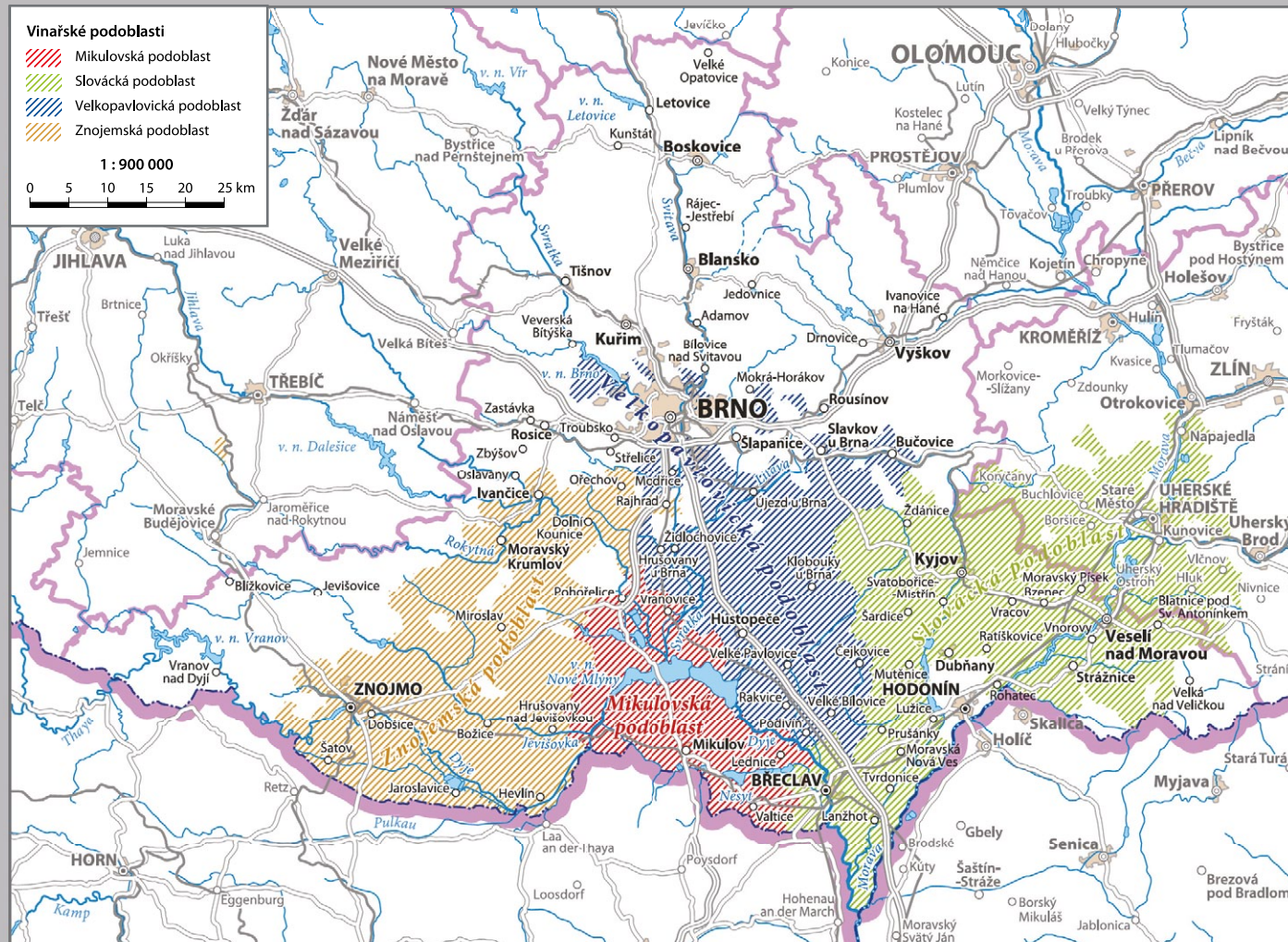

Podíl vinic na zemědělské půdě za SO ORP

Zdroj: ČSÚ, 2016

Vinařská oblast Morava

Vinařské podoblasti

- ▨ Mikulovská podoblast
- ▨ Slovácká podoblast
- ▨ Velkopavlovická podoblast
- ▨ Znojemská podoblast

1 : 900 000

0 5 10 15 20 25 km

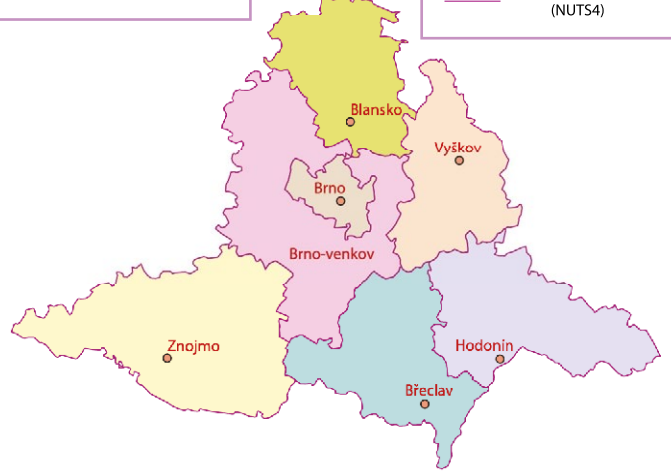
Administrativní mapa

Administrativní členění České republiky

Zlínský kraj kraj (NUTS3) JIHOZÁPAD region soudržnosti (NUTS2), regionů: 8
 krajská hranice NUTS označuje statistické územní jednotky Evropské unie (z franc. La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques).

Okresy v Jihomoravském kraji (využívány pro statistické účely)

Jihočeský kraj

Kraj Vysočina

Dolní Rakousy

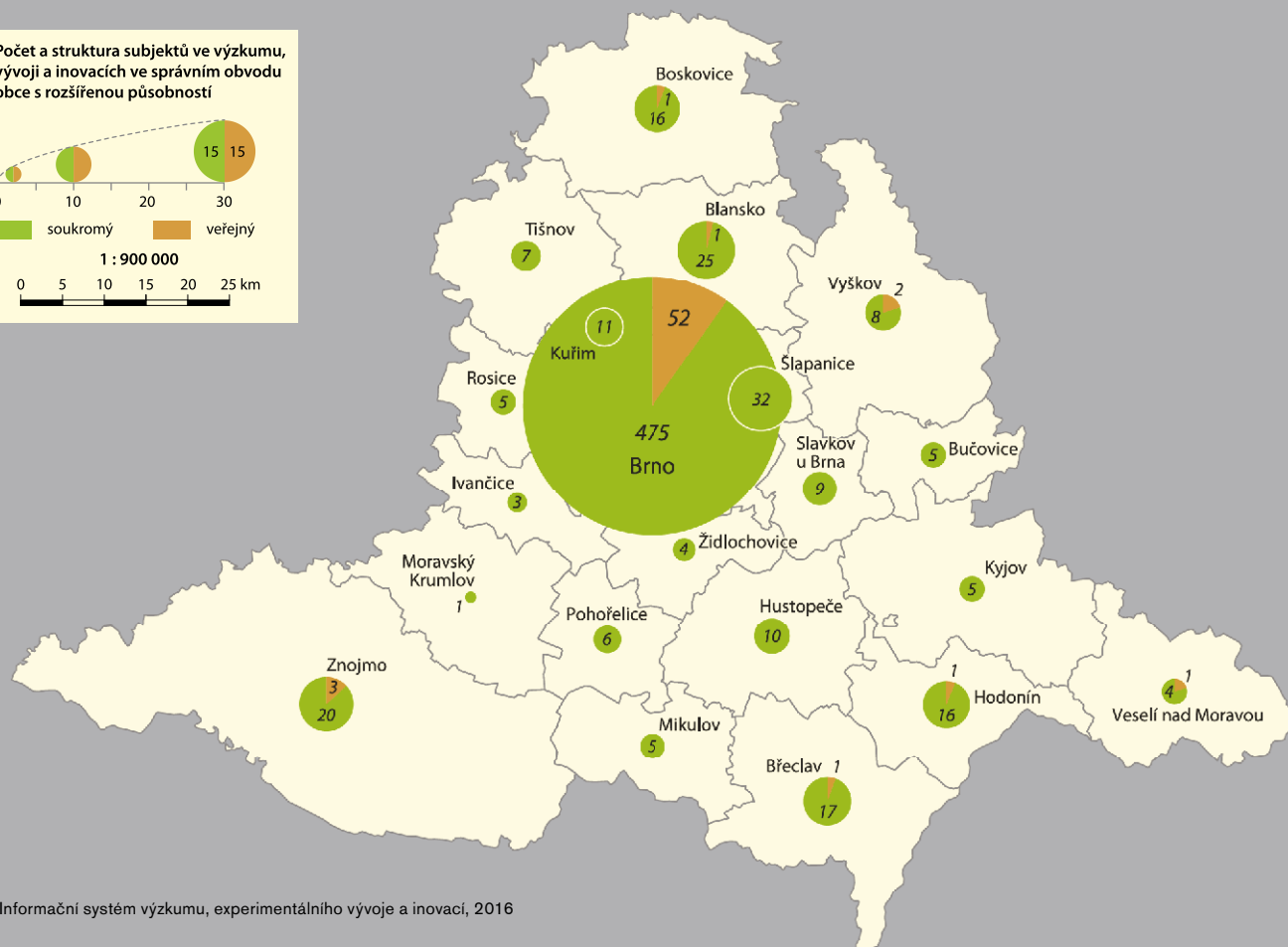
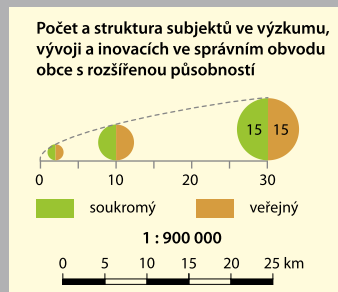
RAKOUSKO

16°00' 16°30'

Hospodářství a služby

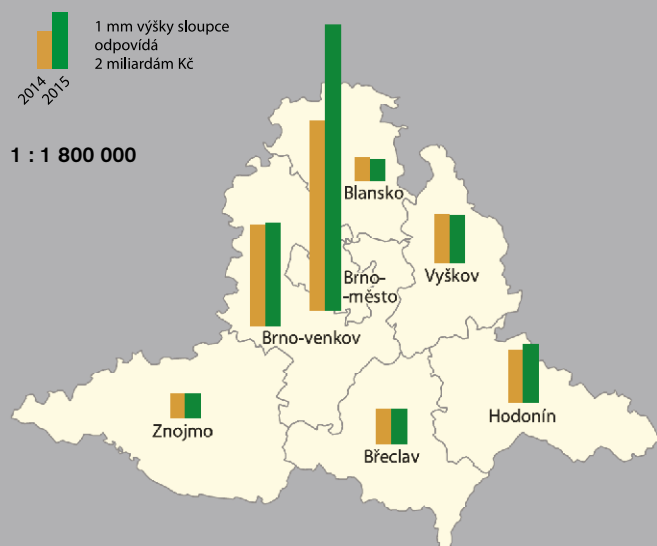
Subjekty ve výzkumu, vývoji a inovacích

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, 2016

Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice dle okresů

Zdroj: ČNB, 2014, 2015

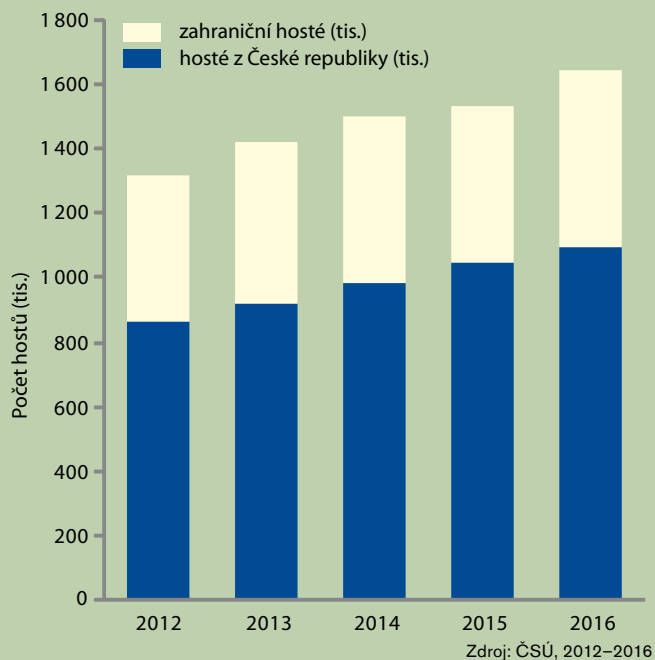
Nejvýznamnější investoři

Společnost	Sektor	Investice (mil. Kč)	Okres
VETROPACK MORAVIA GLASS, a. s.	sklářský	699,90	Hodonín
PEGAS-NW, a. s.	textilní	592,20	Znojmo
PENAM, a. s.	potravinářský	518,32	Brno-venkov
s.n.o.p. cz, a. s.	kovodělný a kovozpracující	499,78	Brno-venkov
oncomed manufacturing, a. s.	chemický a farmaceutický	424,30	Brno-město
The Candy Plus Sweet Factory, s. r. o.	potravinářský	365,00	Hodonín
KORDÁRNA Plus, a. s.	ostatní	362,95	Hodonín
Bernex Bimetallic, s. r. o.	strojírenský	310,50	Brno-venkov
1CSC PRECISION TUBES, a. s.	kovodělný a kovozpracující	261,96	Brno-město
Novibra Boskovice, s. r. o.	textilní	201,00	Blansko
JKZ BUČOVICE, a. s.	kovodělný a kovozpracující	200,00	Vyškov

Zdroj: CzechInvest, 2014–2016

i Jihomoravský kraj se v návštěvnosti potýká s velkou mírou sezónnosti (od dubna do září vykazuje téměř 2,5× větší počet přenocování než od října do března).

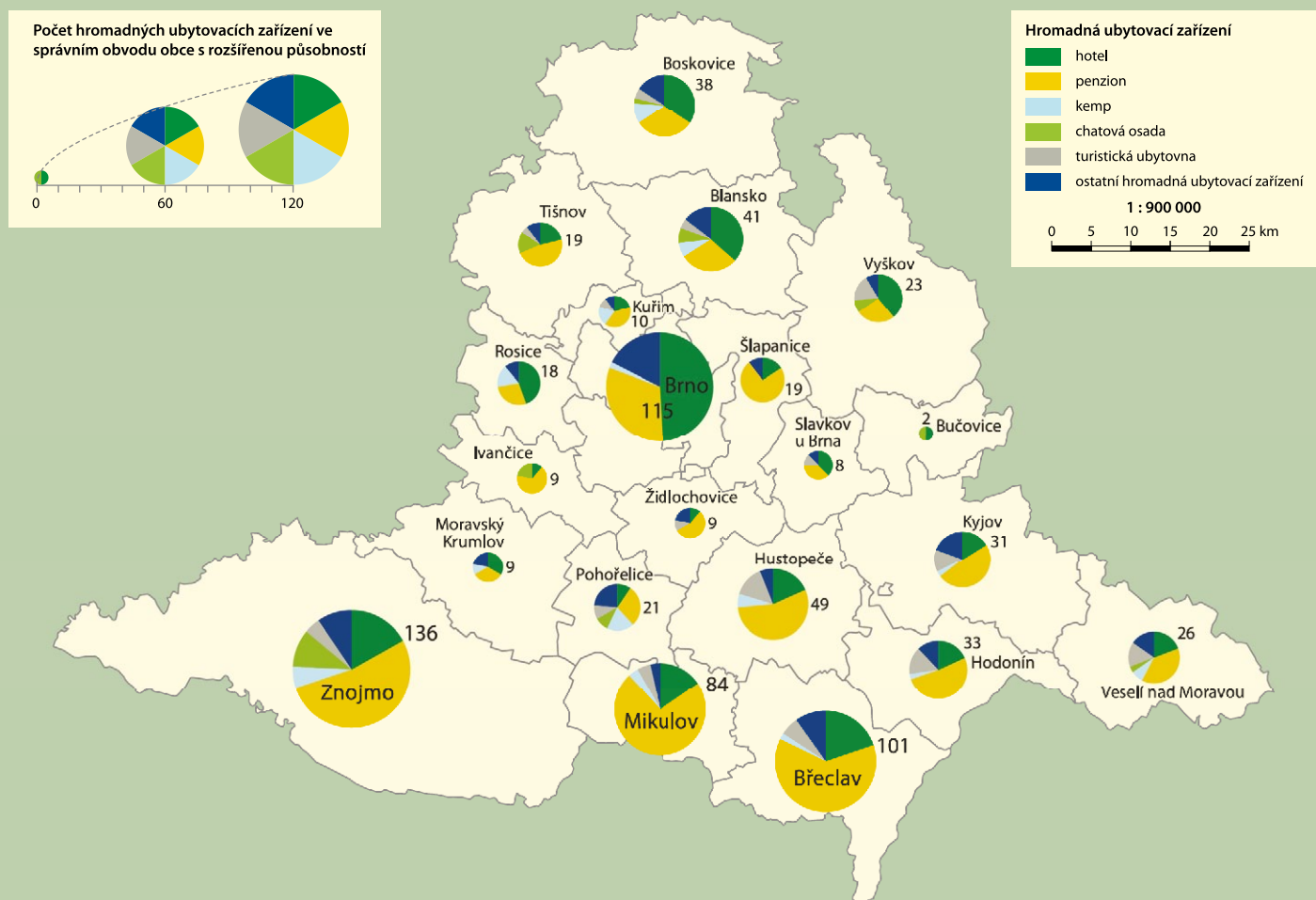
Počet návštěvníků kraje

Počet bankomatů v obcích

Počty ubytovacích zařízení

Doprava

Silniční síť
Intenzita dopravy
Páteřní linky IDS
Železniční síť

Letiště
Čerpací stanice
MHD v Brně

Železniční most v Ivančicích

Silniční síť

Rozvoj silniční sítě

Plánované nové úseky

- D43 dálnice
- D55 dálnice v půlprofilu
- silnice I. třídy

Modernizace, rozšíření, stavba ve stávajícím profilu

- D52 dálnice
- S3 silnice I. třídy

1 : 1 800 000

Zdroj: ŘSD, 2017

Intenzita dopravy

- D1 dálnice
- 43 silnice pro motorová vozidla
- S3 silnice I. třídy

1 : 1 800 000

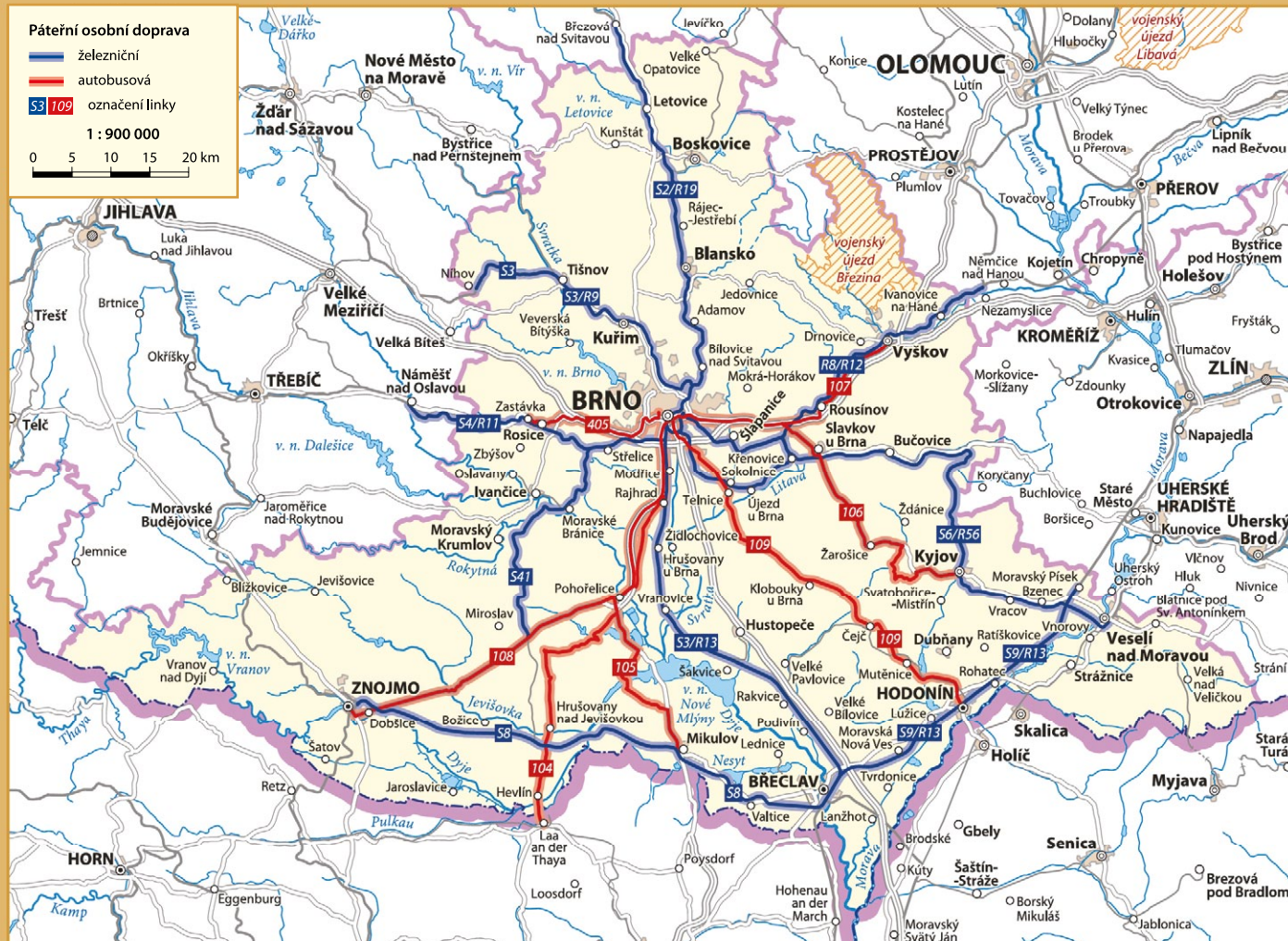

Zdroj: ŘSD, 2017

Intenzita silniční dopravy (vozidel/24 hod.)

- méně než 5 000
- 5 000 – 7 000
- 7 000 – 10 000
- 10 000 – 15 000
- 15 000 – 25 000
- 25 000 – 40 000
- více než 40 000

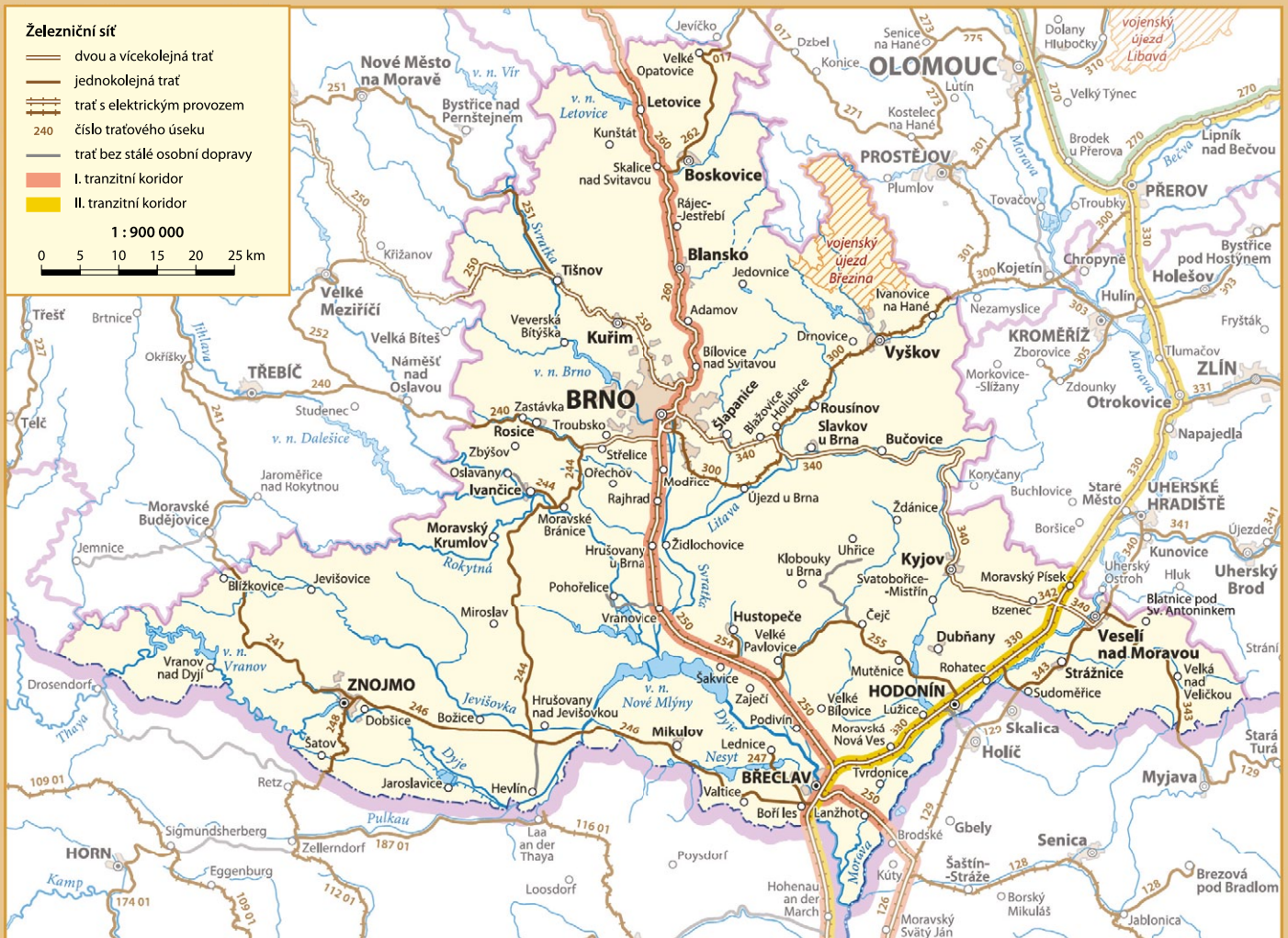
Páteřní linky Integrovaného dopravního systému

Zdroj: KORDIS JMK, a. s.

Doprava

Železniční síť

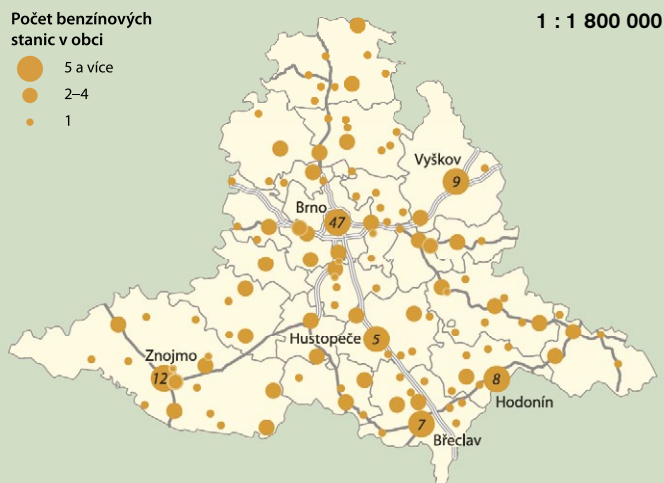
Letiště

- Letiště**
- ✈ veřejné mezinárodní
  - ✈ veřejné vnitrostátní
  - ✈ veřejné sportovní
  - ✈ neveřejné vnitrostátní
  - ✈ neveřejné sportovní

Čerpací stanice v obcích

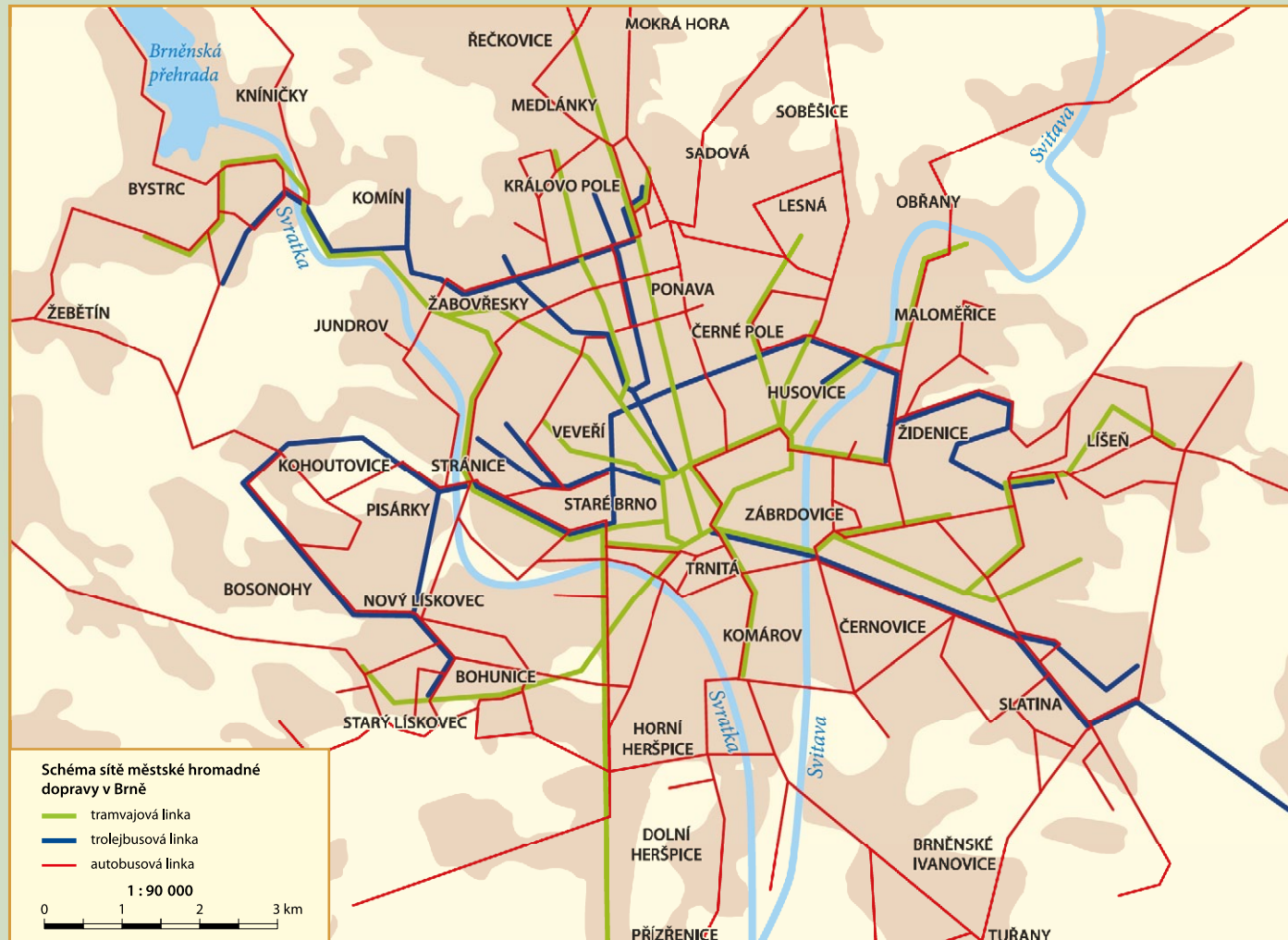
Zdroj: Jihomoravský kraj, 2017

Odběrná místa LPG, CNG a elektřiny v obcích

Zdroj: Jihomoravský kraj, 2017

Síť městské hromadné dopravy v Brně

Zdroj: Dopravní podnik města Brna, a. s., říjen 2017

Volný čas

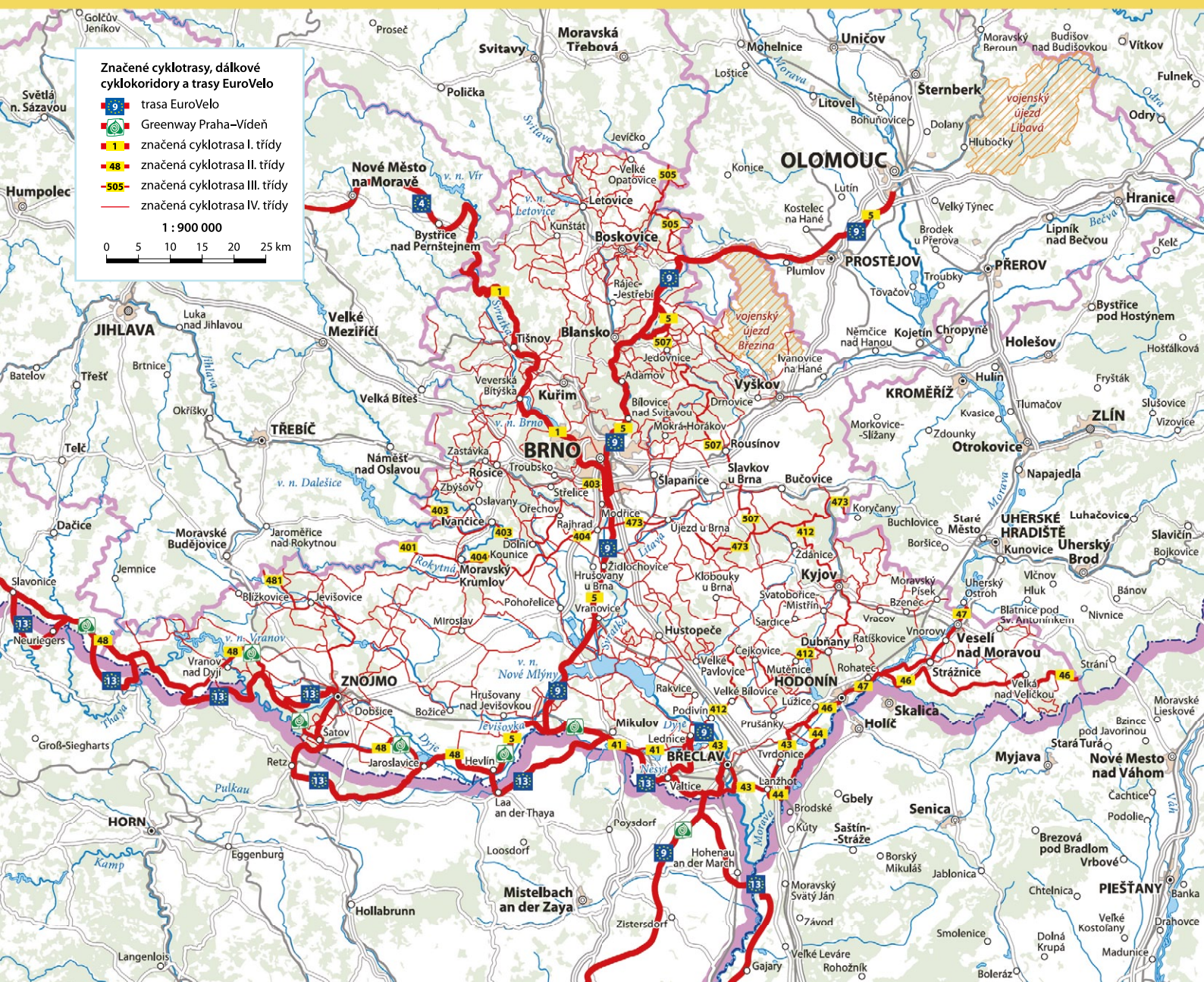
Cykloturistika
Moravský kras
Pálava, Lednicko-valtický areál

NP Podyjí
Bařův kanál
Atraktivita kraje

Cyklisté u Šatova

Cykloturistika

Značené cyklotrasy, dálkové cyklokoridory a trasy EuroVelo

- 9 trasa EuroVelo
- Greenway Praha-Viďeň
- 1 značená cyklotrasa I. třídy
- 48 značená cyklotrasa II. třídy
- 505 značená cyklotrasa III. třídy
- značená cyklotrasa IV. třídy

1 : 900 000

0 5 10 15 20 25 km

i Moravský kras je nejrozsáhlejším a nejvíce zkrasovělým územím ČR. Na jeho území je v současnosti evidováno více než 1 100 jeskyní.

Moravský kras

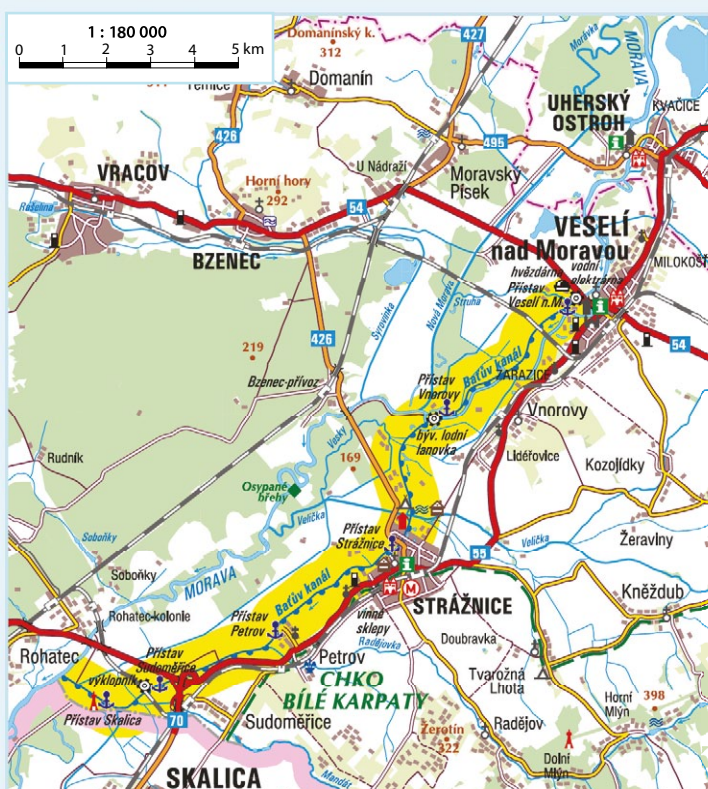
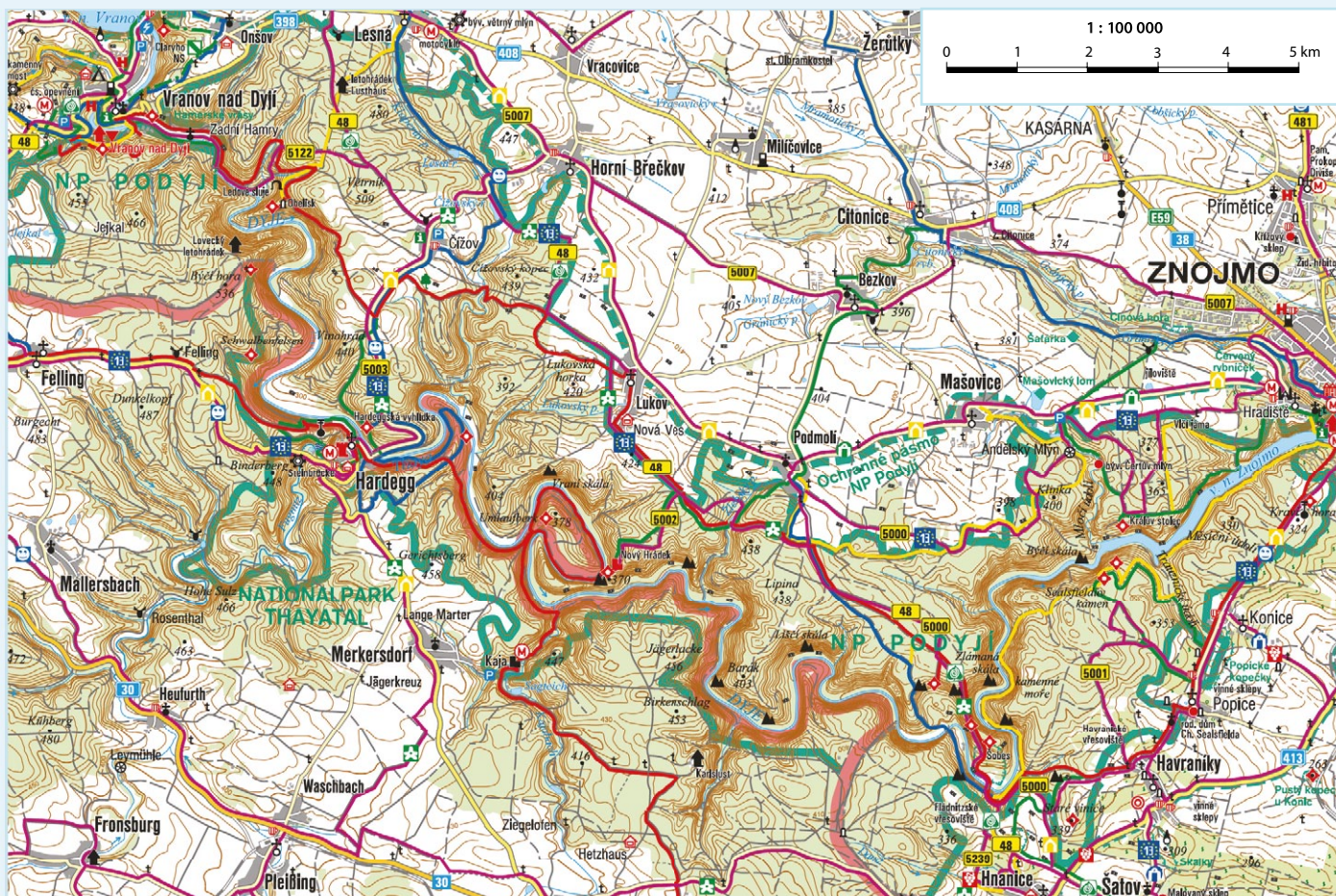

Volný čas

Pálava, Lednicko-valtický areál

Národní park Podyjí a Baťův kanál

	hlavní a vedlejší silnice
	zpevněné a nezpevněné cesty
	železnice se stanicí a zastávkou
	státní hranice
	les, vinice
	hranice národního parku
	hranice chráněné krajinné oblasti
	přírodní památka
	přírodní rezervace
	kostel, kaple, křížek
	hrad, zámek, zřícenina
	klášter, jeskyně
	hradiště, tvrzíště
	výhledové místo, rozhledna
	památko UNESCO, národní kulturní památka
	městská památková rezervace (zóna), muzeum
	lidová architektura, pomník
	pozoruhodné místo
	židovská památka, technická památka
	vodní mlyn, větrný mlyn
	nemocnice, přístav
	koupaliště, krytý bazén
	čerpací stanice, sportovní letiště
	parkoviště, informační centrum
	turistické značené trasy
	naučná stezka
	značená cyklotrasa

Volný čas

Atraktivity kraje

- městská památková rezervace
- vesnická památková rezervace
- hrad
- zámek
- zřícenina
- turistické informační centrum
- přírodní zajímavost
- jeskyně
- propast
- archeologické naleziště
- památník
- rozhledna
- skanzen
- sklepení
- technická památka
- památka UNESCO
- klášter
- kostel
- židovská památka
- divadlo
- muzeum, galerie
- bikepark
- bobová dráha
- golfové hřiště
- lanové centrum
- sportovní park
- zábní park
- závodíště
- hraniční přechod
- hvězdárna
- vědecký park
- vinařské sklepy
- aquapark, wellness
- lázně
- lodní doprava
- venkovní koupání

1 : 450 000
0 5 10 15 20 25 km

Životní prostředí

Ekologická stabilita
Kvalita ovzduší
Vodní infrastruktura
Ohrožení suchem

Kvalita koupacích vod
Ochrana přírody
Oblasti environmentálních rizik

Ekologická stabilita a využití území

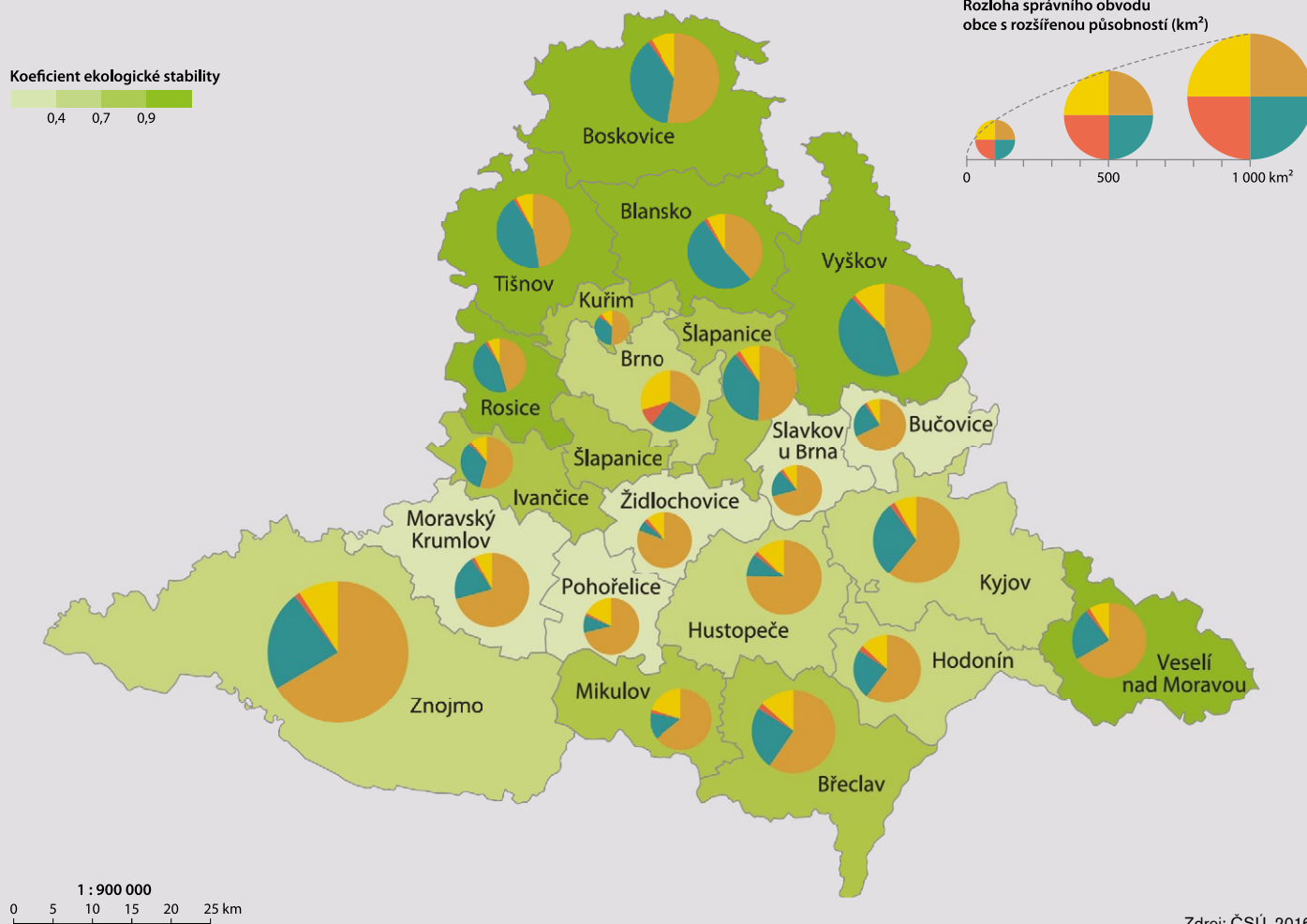
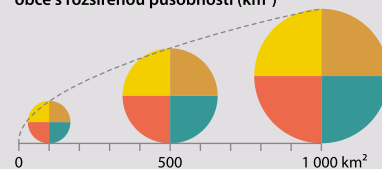
Koeficient ekologické stability se určuje z podílu ekologicky významných ploch (lesy, pastviny, mokřady, rybníky, sady, louky, atd.) a ploch s nízkou ekologickou stabilitou (zastavěná plocha, orná půda, chmelnice, vinice atp.). Čím je hodnota koeficientu nižší, tím je ekologická stabilita krajiny více narušena.

Koeficient ekologické stability

Využití ploch

- zemědělská půda
- lesní pozemky
- zastavěné plochy
- ostatní plochy

Rozloha správního obvodu
obce s rozšířenou působností (km²)

1 : 900 000
0 5 10 15 20 25 km

Zdroj: ČSÚ, 2016

Hlavním zdrojem znečištění ovzduší v kraji je silniční doprava (velká města) a lokální topeniště (malá sídla).

Emise ze zdrojů znečištění *

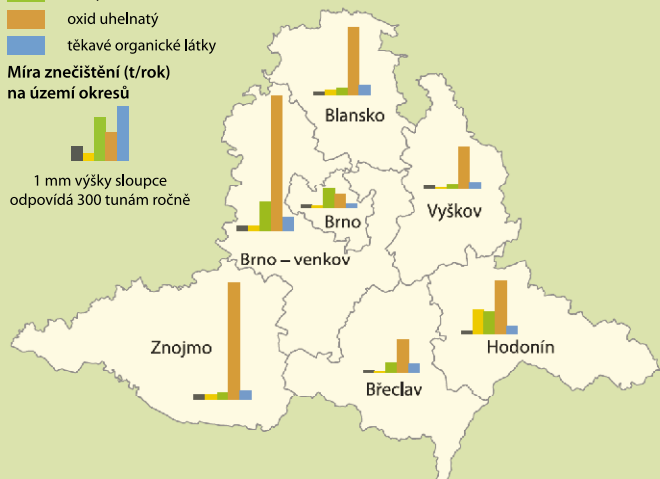
*REZZO 1–3 (velké, střední a malé stacionární zdroje)

Druhy znečištění

- tuhé znečišťující látky
- oxid siřičitý
- oxidy dusíku
- oxid uhelnatý
- těkavé organické látky

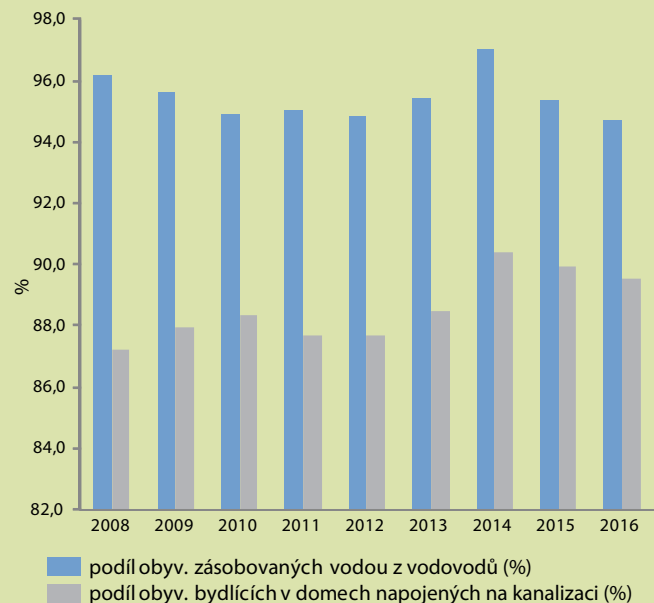
Míra znečištění (t/rok) na území okresů

1 mm výšky sloupce odpovídá 300 tunám ročně

Zdroj: ČHMÚ, 2016

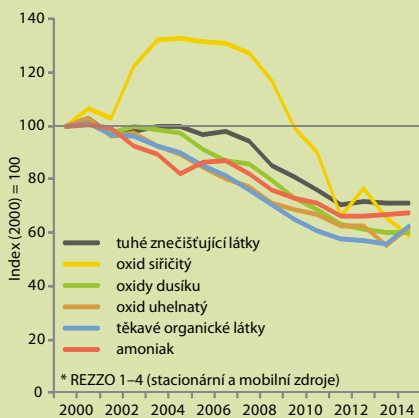
Vývoj vodní infrastruktury v kraji

Zdroj: ČSÚ, 2008–2016

Kvalita ovzduší

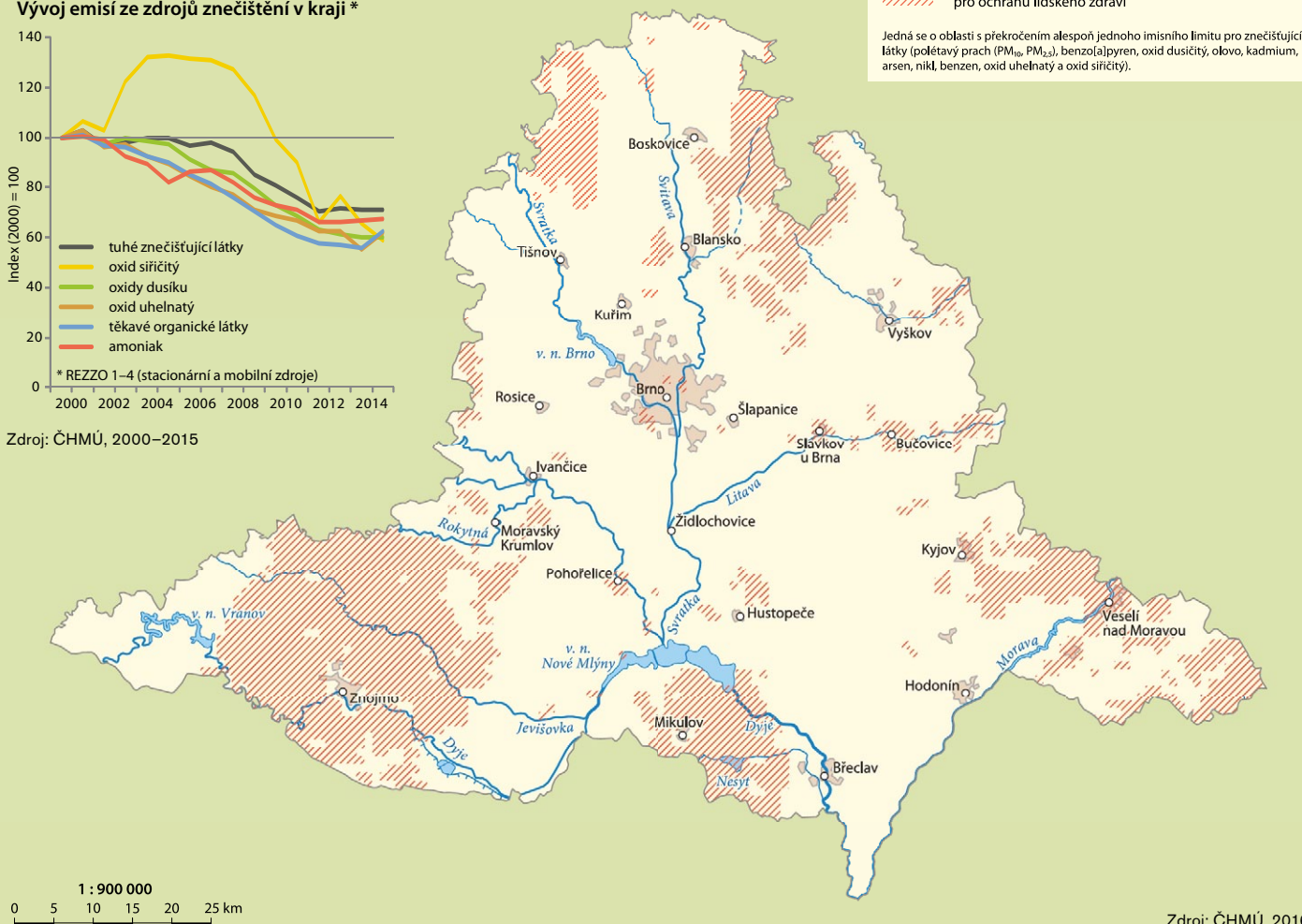
Vývoj emisí ze zdrojů znečištění v kraji *

Zdroj: ČHMÚ, 2000–2015

oblasti překročení imisních limitů pro ochranu lidského zdraví

Jedná se o oblasti s překročením alespoň jednoho imisního limitu pro znečišťující látky (poléřavý prach (PM₁₀, PM_{2,5}), benzo(a)pyren, oxid dusičitý, olovo, kadmium, arsen, nikl, benzen, oxid uhelnatý a oxid siřičitý).

Zdroj: ČHMÚ, 2016

Životní prostředí

Sucho ve vegetačním období

Zdroj: ČHMÚ, 2016

Ohrožení půdním suchem

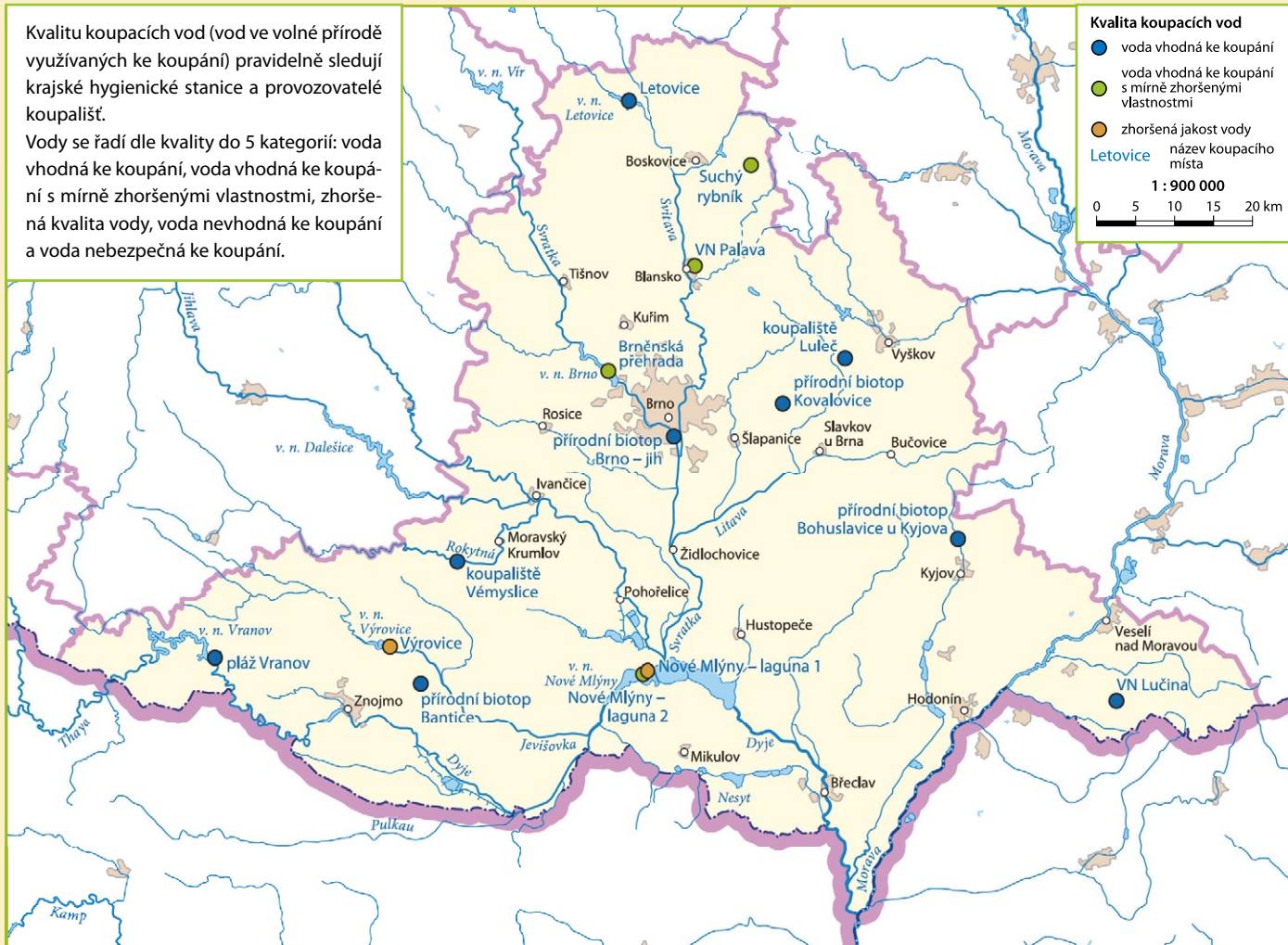

Zdroj: ČHMÚ, 1981–2010

Kvalita koupacích vod

Kvalitu koupacích vod (vod ve volné přírodě využívaných ke koupání) pravidelně sledují krajské hygienické stanice a provozovatelé koupališť.

Vody se řadí dle kvality do 5 kategorií: voda vhodná ke koupání, voda vhodná ke koupání s mírně zhoršenými vlastnostmi, zhoršená kvalita vody, voda nevhodná ke koupání a voda nebezpečná ke koupání.

Zdroj: www.koupacivody.cz, koupací sezona 2017

Ochrana přírody v rámci Natura 2000

Zdroj: AOPK, 2010

Oblasti ohrožené environmentálními riziky

Zdroj: GaREP, s. r. o., 2017

Chráněná území

Zdroj: AOPK, 2017

Veřejné služby

Školství
Integrovaný záchranný systém
Rozpočty obcí

Sociálně vyloučené lokality
Lékaři
Regiony

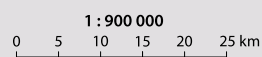
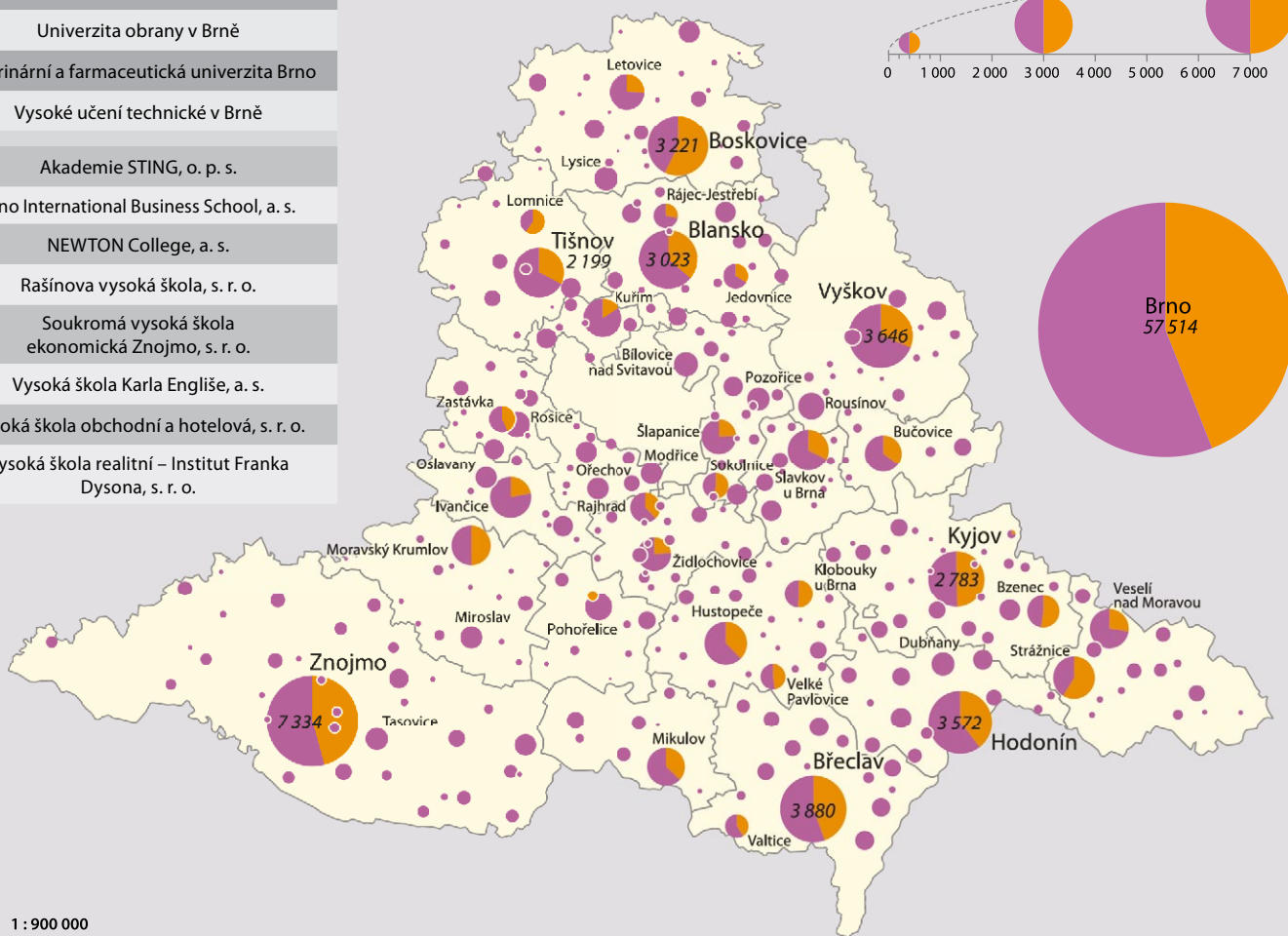
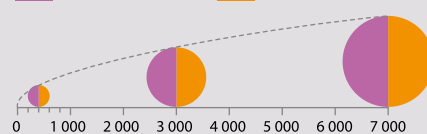
Mikulov

Školství

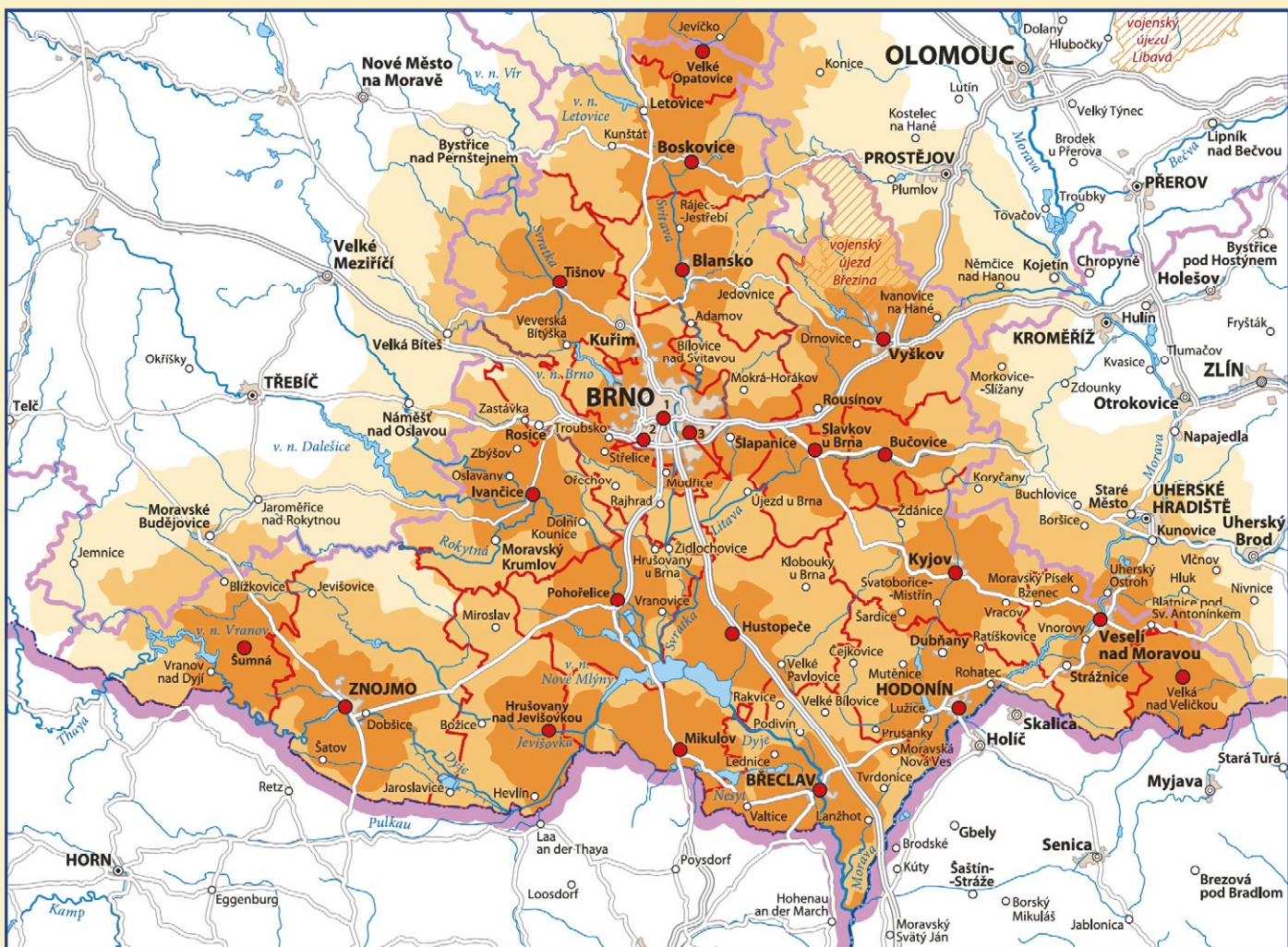
Vysoké školy se sídlem v kraji
Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Masarykova univerzita
Mendelova univerzita v Brně
Univerzita obrany v Brně
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Vysoké učení technické v Brně
Akademie STING, o. p. s.
Brno International Business School, a. s.
NEWTON College, a. s.
Rašínova vysoká škola, s. r. o.
Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, s. r. o.
Vysoká škola Karla Engliše, a. s.
Vysoká škola obchodní a hotelová, s. r. o.
Vysoká škola realitní – Institut Franka Dysona, s. r. o.

Počet žáků na základních a středních školách
Uvedeni jsou žáci na všech základních a středních školách v příslušných obcích.
Popsány jsou obce nad 400 žáků.

■ žáci základní školy
 ■ žáci střední školy

Zdravotnická záchraná služba

Zdroj: ZZS JMK

Policie ČR

Městské ředitelství,
územní odbory a obvodní
oddělení Policie ČR

- obvodní oddělení
- MR městské ředitelství
- ÚO územní odbor

1 : 1 800 000

Zdroj: www.policie.cz

Hasičský záchraný sbor ČR

Územní odbory hasičského
záchraného sboru

- centrální požární stanice
- pobočná požární stanice

ÚO územní odbor
BVV Brněnské výstaviště

1 : 1 800 000

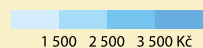

Zdroj: www.firebrno.cz

Veřejné služby

Rozpočty obcí

Saldo příjmů a výdajů správního obvodu obce s rozšířenou působností (v Kč na obyvatele za rok)

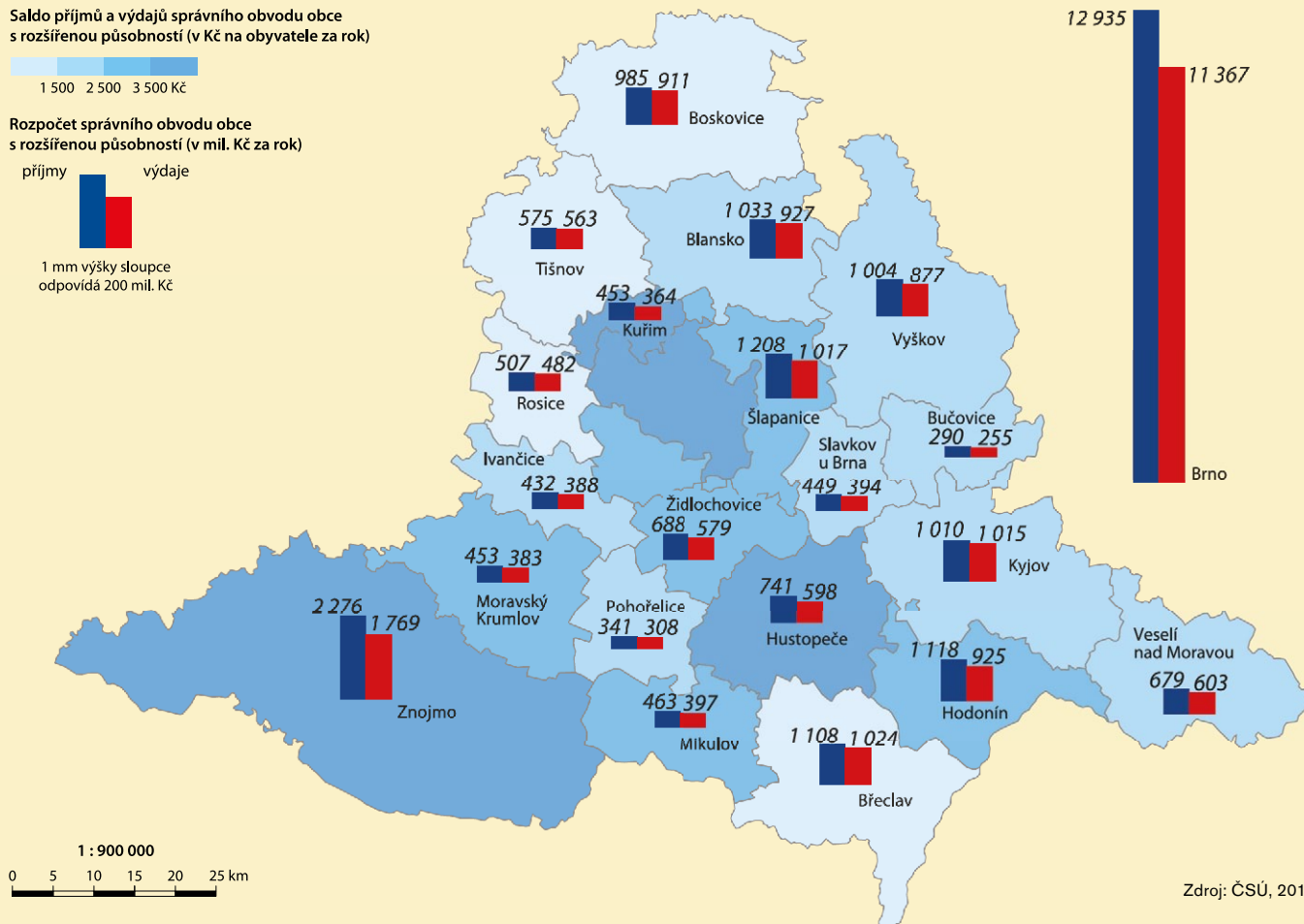

Rozpočet správního obvodu obce s rozšířenou působností (v mil. Kč za rok)

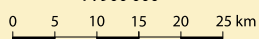
příjmy výdaje

1 mm výšky sloupce odpovídá 200 mil. Kč

1 : 900 000

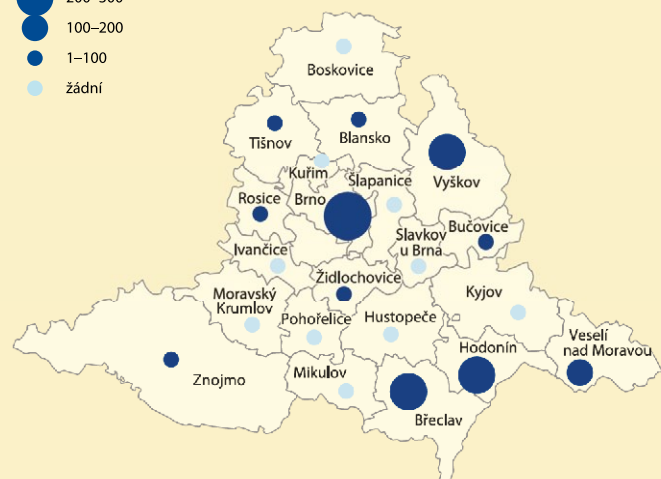

Zdroj: ČSÚ, 2016

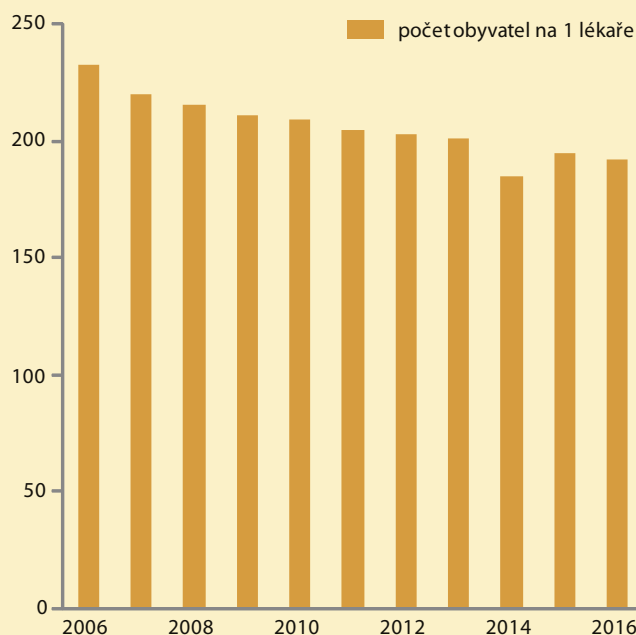
Sociálně vyloučené lokality

Počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

1 : 1 800 000

Počet obyvatel na lékaře v kraji

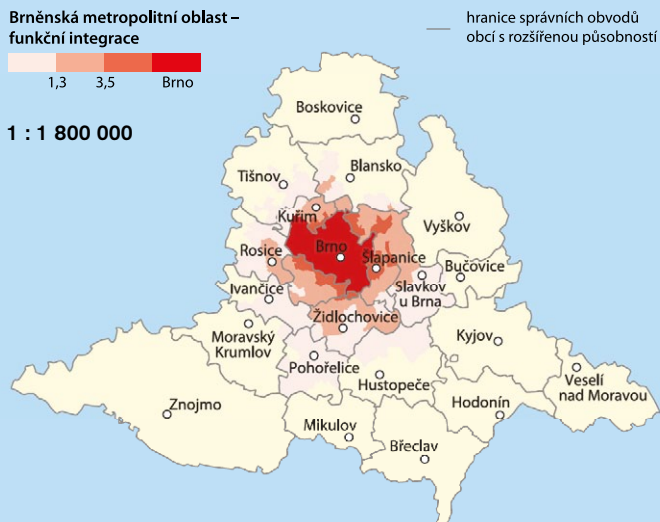
Zdroj: www.esfcr.cz, 2017

Zdroj: ČSÚ, 2006–2015

i Jihomoravský kraj má v porovnání s ostatními kraji druhý nejvyšší počet lékařů v nemocnicích v přepočtu na obyvatele.

Brněnská metropolitní oblast

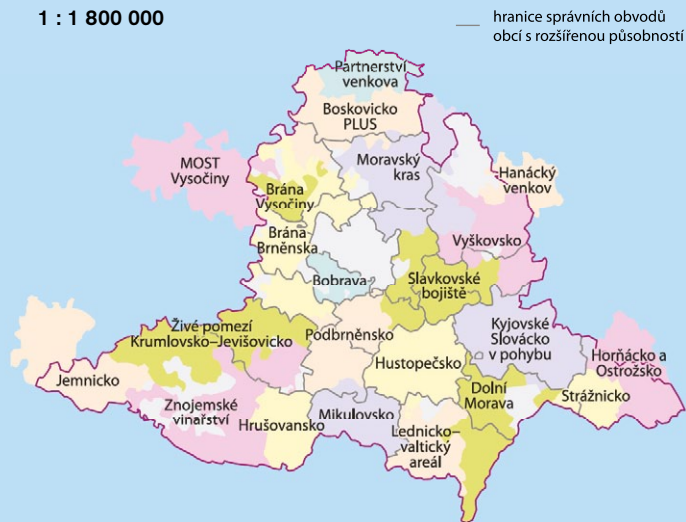
Míru integrace obce k Brněnské metropolitní oblasti vyjadřuje ukazatel funkční integrace. V tomto případě v sobě zahrnuje oblast pracovního trhu, školní dojížďky a dopravní dostupnosti.

Zdroj: <http://iti.brno.cz>

Místní akční skupiny

1 : 1 800 000

Zdroj: MMR ČR, RIS, 2017

Mikroregiony

oblasti bez členství v některém z mikroregionů

DSO dobrovolný svazek obcí
LVA Lednicko-valtický areál

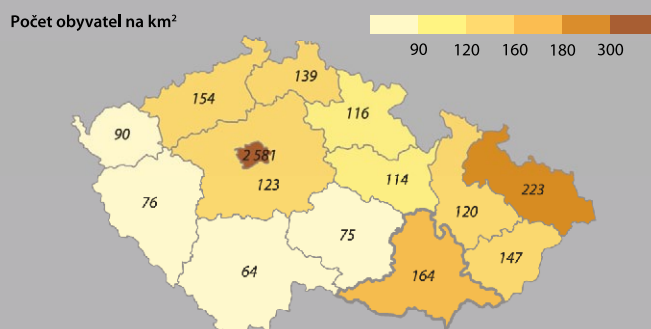
Zdroj: MMR ČR, RIS, 2017

Porovnání s ostatními kraji

Administrativní mapa

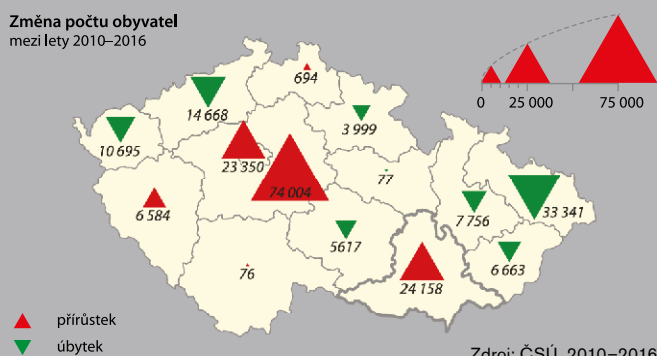
Hustota zalidnění

Zdroj: ČSÚ, 2016

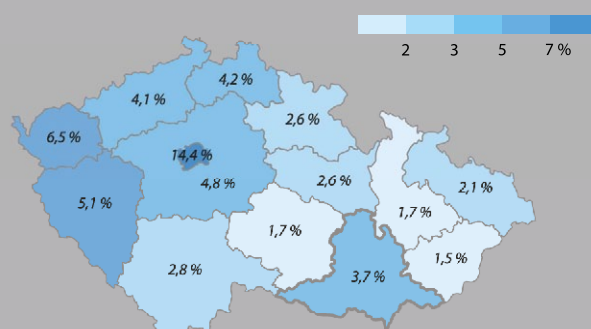
Celkový přírůstek obyvatel

Změna počtu obyvatel mezi lety 2010–2016

Zdroj: ČSÚ, 2010–2016

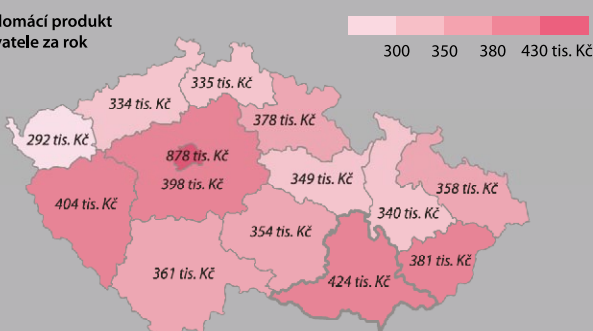
Podíl cizinců na počtu obyvatel

Zdroj: ČSÚ, 2016

HDP na obyvatele

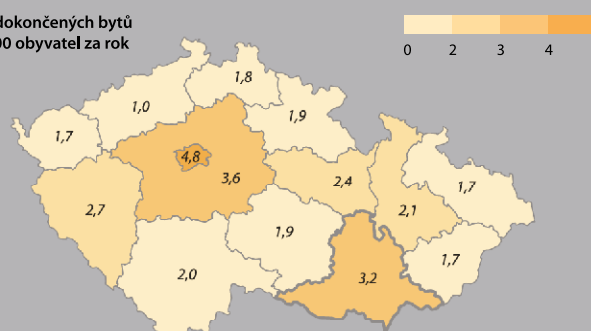
Hrubý domácí produkt na obyvatele za rok

Zdroj: ČSÚ, 2015

Bytová výstavba

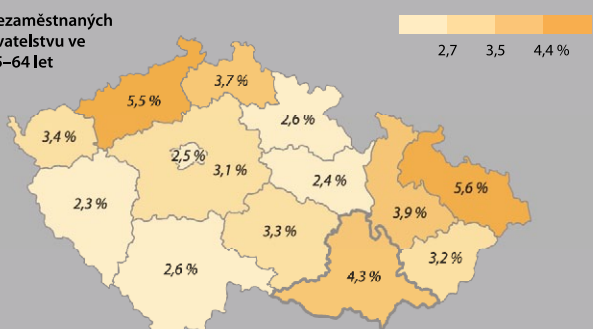
Počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel za rok

Zdroj: ČSÚ, 2016

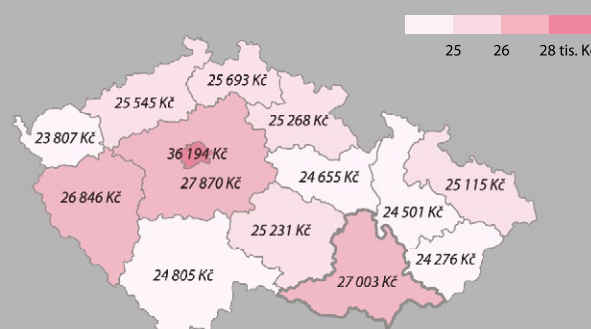
Míra nezaměstnanosti

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15–64 let

Zdroj: www.portal.mpsv.cz, říjen 2017

Průměrná hrubá měsíční mzda

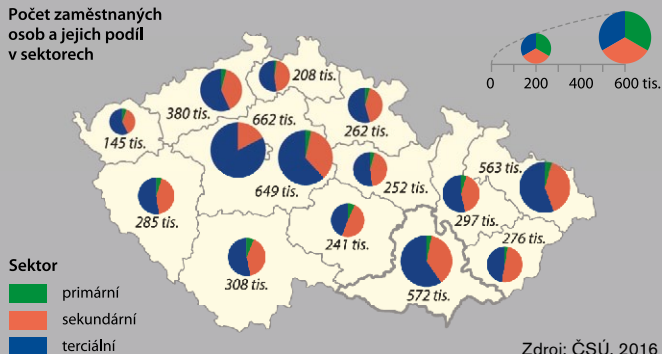

Zdroj: ČSÚ, 1. čtvrtletí 2017

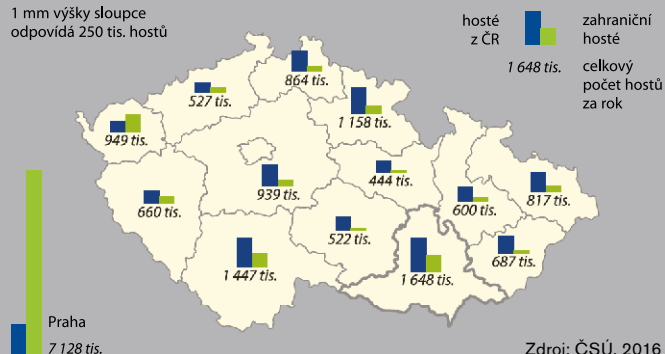
Struktura zaměstnanosti

Počet zaměstnaných osob a jejich podíl v sektorech

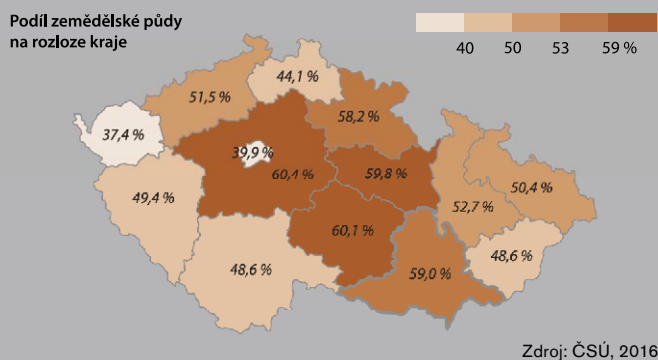
Počet ubytovaných hostů

1 mm výšky sloupce odpovídá 250 tis. hostů

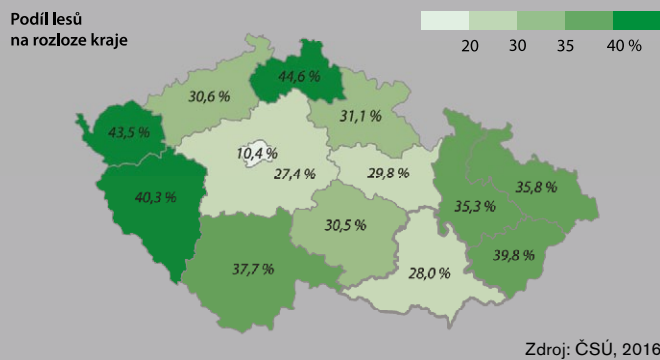
Podíl zemědělské plochy

Podíl zemědělské půdy na rozloze kraje

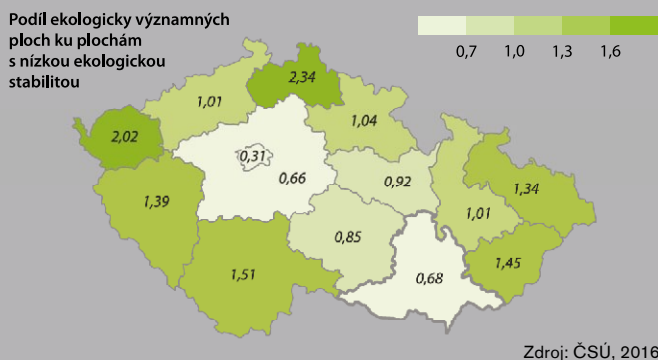
Podíl rozlohy lesů

Podíl lesů na rozloze kraje

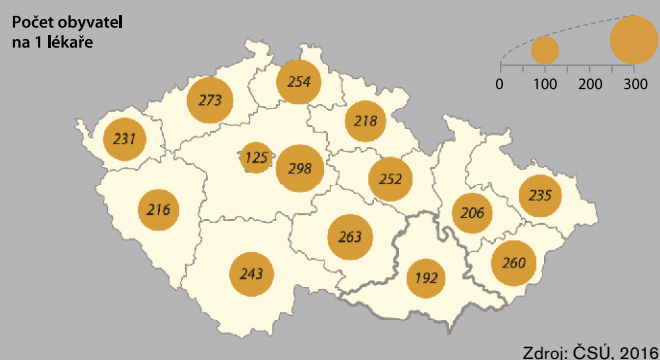
Koeficient ekologické stability

Podíl ekologicky významných ploch ku plochám s nízkou ekologickou stabilitou

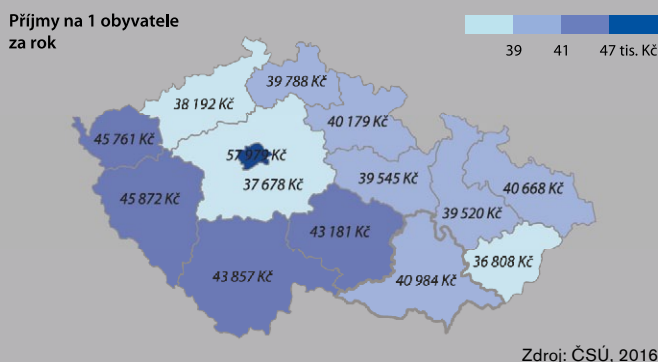
Počet obyvatel na lékaře

Počet obyvatel na 1 lékaře

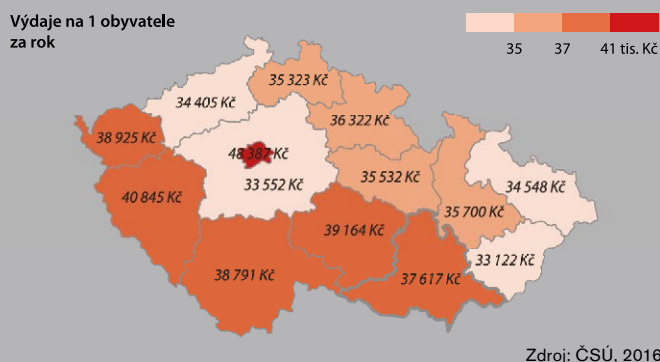
Příjmy z veřejných rozpočtů

Příjmy na 1 obyvatele za rok

Výdaje z veřejných rozpočtů

Výdaje na 1 obyvatele za rok

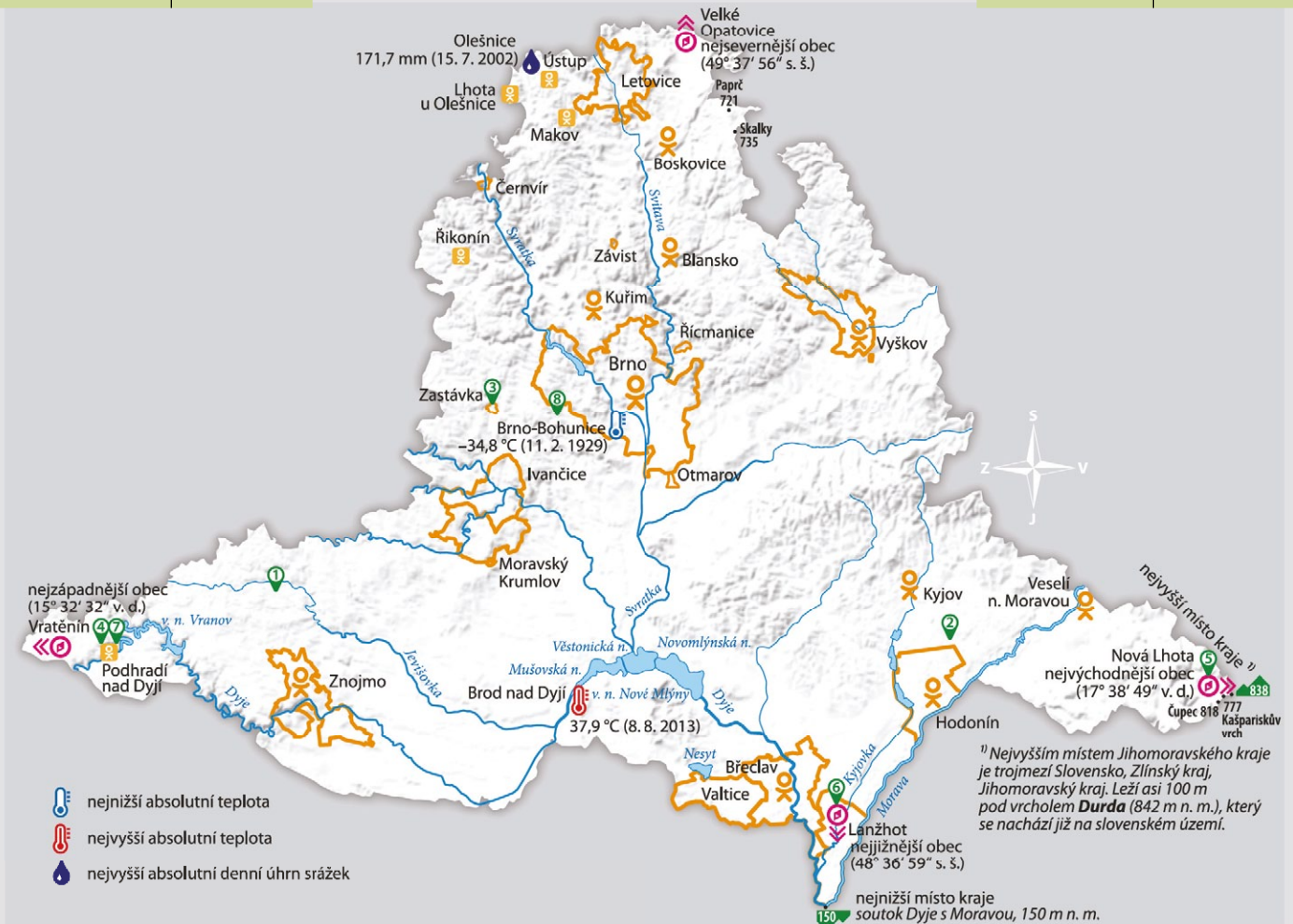
Nej... Jihomoravského kraje

10 největších měst podle počtu obyvatel	
Název města	počet obyvatel
Brno	377 973
Znojmo	33 828
Břeclav	24 881
Hodonín	24 728
Vyškov	21 120
Blansko	20 639
Boskovice	11 639
Kyjov	11 368
Veselí nad Moravou	11 160
Kuřim	11 026

5 nejmenších obcí podle počtu obyvatel	
Název obce	počet obyvatel
Říkonín	34
Lhota u Olešnice	38
Ústup	42
Podhradí nad Dyjí	44
Makov	48

5 nejmenších obcí podle rozlohy	
Název obce	rozloha (km ²)
Závist	0,42
Zastávka	1,20
Otmarov	1,25
Černvír	1,36
Řícmanice	1,50

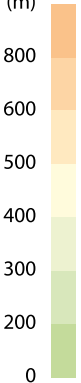

10 největších měst podle rozlohy	
Název města	rozloha (km ²)
Brno	230,19
Břeclav	77,11
Znojmo	65,86
Hodonín	63,35
Lanžhot	54,85
Letovice	51,02
Vyškov	50,41
Moravský Krumlov	49,56
Valtice	47,85
Ivančice	47,57

Zdroj: ČSÚ, 1. 1. 2017, ČHMÚ

1	Nejmenší město podle počtu obyvatel	Jevišovice 1 161 obyvatel	5	Obec nejvýše položená	Nová Lhota
2	Největší obec podle počtu obyvatel (bez statusu města)	Ratíškovice 4 028 obyvatel	6	Obec nejnižše položená	Lanžhot
3	Obec s největší hustotou obyvatel	Zastávka 2 136 obyvatel/km ²	7	Obec s nejvyšším průměrným věkem	Podhradí nad Dyjí 56,9 let
4	Obec s nejnižší hustotou obyvatel	Podhradí nad Dyjí 8,36 obyvatel/km ²	8	Obec s nejnižším průměrným věkem	Popůvky 35,3 let

VYSVĚTLIVKY

 BRNO	sídlo nad 100 tis. obyvatel	 Jihlava	vodní tok s popisem	Výškové stupně (m)
 JIHLAVA	50–100 tis. obyvatel		ponorný vodní tok	
 ZNOJMO	25–50 tis. obyvatel		kanál	
 Blansko	10–25 tis. obyvatel		vodní plocha s popisem	
 Tišnov	5–10 tis. obyvatel		dálnice	
 Třebíč	méně než 5 tis. obyvatel		silnice pro motorová vozidla	
	státní hranice		silnice I. třídy	
	krajská hranice		silniční tunel	
	okresní hranice		hlavní železniční trať	
	hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP)		vedlejší železniční trať	
	vojenský prostor		železniční tunel	

SEZNAM ZKRATEK

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny	NP	národní park
CNG	stlačený zemní plyn	ORP	obec s rozšířenou působností
ČGS	Česká geologická služba	PČR	Parlament ČR
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	RIS	Regionální informační servis
ČNB	Česká národní banka	ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
ČR	Česká republika	SO	správní obvod
ČSÚ	Český statistický úřad	VN	vodní nádrž
HDP	hrubý domácí produkt	VÚKOZ	Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví
JMK	Jihomoravský kraj	VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy
LPG	zkapalnělý ropný plyn	ZZS	Zdravotnická záchranná služba
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj		
MV	Ministerstvo vnitra		

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODKAZŮ

www.kr-jihomoravsky.cz ▶ www.jizni-morava.cz ▶ www.cyklo-jizni-morava.cz
www.idsjmk.cz ▶ www.jic.cz ▶ www.jmskoly.cz ▶ www.zurka.cz
www.czso.cz/csu/xb ▶ <http://iti.brno.cz> ▶ www.gotobrno.cz

Tematický atlas Jihomoravského kraje

Jihomoravský kraj

Krajský úřad Jihomoravského kraje
Žerotínovo náměstí 3
601 82 Brno
www.kr-jihomoravsky.cz

